

Verslag van de vergadering van de Statencommissie Ruimte, Groen en Water van 22 januari 2018

mw. drs. A. Dekker (vanaf agendapunt 2.2)
mw. ir. J.C.V. Vaessen

Aanwezig:

drs.ing. P. van den Berg (gedeputeerde), mw. drs. M.W.J. Maasdam (gedeputeerde), mw. mr. J. Verbeek-Nijhof (gedeputeerde), drs. J.G. Boerkamp (D66), mw. E.J. Broere-Kaal (PVV), mw. H Chidi (D66), H. van Deún (PVV), Th.H. Eekels CISSP (50PLUS), mw. drs. N. Eijsbroek (VVD), mw. ir. A.A. Ens (VVD), drs. J. Germs (VVD), drs. C. de Heer (ChristenUnie), mw. W.M.M. Hoek (50PLUS), mw. H.J. Keller (PvdD), mw. T. Koelewijn (CDA), mw. drs. E. Kotkamp (GroenLinks), , P.C. Kroon MSc (GroenLinks), drs. C. de Kruijf (PvdA), P. van Leeuwen (SGP), ir. R.G.H. van Muilekom (PvdA), mw. M .G. Noordenbos (SP), P.D. Overkleeft (D66), A.J. Schaddelee (ChristenUnie), W. van der Steeg (PvdD), H. Toutouh (SP), C. Westerlaken (CDA)

Van ambtelijke zijde aanwezig:

dr. R. Poort (griffier), W. Voorneman-Ridders (verslag)

1. OPENING EN ALGEMEEN

1.1 Opening

De voorzitter, mevrouw Vaessen, opent de vergadering en heet de aanwezigen welkom in het bijzonder het nieuwe commissielid voor 50PLUS, de heer Eekels.

1.2 Vaststellen agenda

De agenda wordt conform vastgesteld.

1.3 Mededelingen

De voorzitter deelt mede dat een uur geleden een persbericht is uitgegaan over haar aanstelling als General Manager van het platform Nextstep per 1 februari 2018. Dit platform is opgericht door NOGEPa en EBN. Het platform gaat de ontmanteling van alle olie- en gasinfrastructuur in Nederland coördineren. Een hele mooie uitdaging, waar zij veel zin in heeft.

De commissie feliciteert mevrouw Vaessen met deze aanstelling.

Gedeputeerde Maasdam deelt het volgende mede.

Landbouwvisie. Spreekster memoreert haar bericht in december, dat de datum van verschijning van de Landbouwvisie naar achter is geschoven. Het streven is, dat de Landbouwvisie voor het zomerreces verschijnt. Wellicht zijn er, zoals de VAB's, meer thema's waarover de Staten separaat informatieve gesprekken willen voeren. Zij zegt toe deze in overleg met de griffie te zullen inventariseren, zodat de extra tijd goed wordt benut. De extra tijd zal eveneens worden benut om extern verdiepende gesprekken op verschillende thema's te voeren.

De SGP heeft per mail verzocht de Landbouwvisie niet voor de PS-vergadering van juli te agenderen, omdat daarin al de Kadernota wordt besproken. Spreekster onderschrijft, dat de Landbouwvisie de aandacht moet krijgen dat het verdient. Er zal naar worden gestreefd de Landbouwvisie te agenderen voor de junivergadering, maar mogelijk wordt dit net na het zomerreces.

De heer Van Leeuwen memoreert de bijeenkomst eind 2017 over de input vanuit het veld. Daarin kwam o.a. naar voren dat er behoefte bestaat om eerst een hoofdlijnennotitie te bespreken waarop positief door de gedeputeerde werd gereageerd. Geïnformeerd wordt hoe zij hier thans tegenover staat.

Gedeputeerde Maasdam antwoordt dat wat haar betreft een discussie kan worden gevoerd op basis van de uitgangspunten.

Weidevogels. Spreekster deelt mede dat er volop wordt gewerkt aan de verbetering van de kwaliteit van de Utrechtse weidevogelreservaten. Dit komt ook via de Realisatiestrategie in de Kadernota aan de orde. Zoals bekend vindt er een landelijke uitwerking plaats voor het behoud van de weidevogels, waarin het agrarisch gebied nadrukkelijk is meegenomen. Daarover komt in maart meer duidelijkheid. Op basis daarvan kan tot een uitwerking voor Utrecht worden gekomen, waarover zij de Staten in juni een beeld kan presenteren.

Mevrouw Kotkamp merkt op, dat het bestuur van HDSR onlangs een motie heeft aangenomen over de rol van het waterschap bij weidevogelbeheer. GroenLinks verzoekt het waterschap actief mee te nemen bij het opstellen van deze nota, hetgeen door gedeputeerde Maasdam wordt toegezegd. Spreekster memoreert dat de provincie vanuit de POP € 1,7 mln. extra krijgt voor de inrichting van het beheer van akker- en weidevogels in het agrarisch gebied. De provincie gaat de agrarische collectieven intensief begeleiden om deze middelen in de periode 2019 – 2021 weg te zetten, waardoor bv. ruimere mogelijkheden voor weide- en akkervogelbeheer geschapen kunnen worden in het Natuurbeheerplan 2019.

Kwaliteitsimpuls bestaande natuur. In de Statenvergadering van 6 november jl. heeft spreekster op verzoek van de ChristenUnie toegezegd te zullen bekijken of de subsidieregeling kwaliteitsimpuls bestaande natuur ook in 2018 kan worden opengesteld. Zij heeft daarbij aangegeven dat, door het oplopen van de kosten van de subsidiëring van natuurbeheer, in 2018 binnen het budget Natuurbeheer geen ruimte is om de kwaliteitsimpuls extra te financieren. In de Realisatiestrategie is de kwaliteitsimpuls bestaande natuur openomen. Het voornemen is om in de Kadernota 2018 een voorstel voor de financiering van de Realisatiestrategie aan PS voor te leggen. Bekeken wordt of voor deze kwaliteitsimpuls in 2018 alsnog een bedrag van € 2 ton ten laste van het AVP beschikbaar kan worden gesteld. Zij vertrouwt erop de Staten hierover binnenkort positief te kunnen informeren.

Openstellingstoelage. Deze toeslag staat voor 2018 eveneens op nul. Daarvoor is in de Kadernota wel geld gereserveerd, zodat de toeslag dit jaar kan worden uitgekeerd; in overleg met de verschillende betrokken partijen zal worden bekeken op welke wijze. Daarvoor wordt gewacht op de uitkomst van het evaluatieonderzoek, waarin een voorstel zal worden gedaan over de meest effectieve manier om de openstellingstoelage in te voeren. Het evaluatierapport, dat in februari wordt verwacht, zal aan de Staten worden verstrekt.

Casus Van Dorresteijn. Gedeputeerde Van den Berg deelt mede dat op 30 november jl. overleg heeft plaatsgevonden met de gemeente, de heer Van Dorresteijn en zijn adviseur over de mogelijkheden van een nieuw agrarisch bouwperceel aan de Peter van de Bremerweg in Soest. In dat overleg is de ruimtelijke ordeningsprocedure is geschetst. Er is een afspraak gemaakt over op welke momenten de heer Dorresteijn lopende deze procedure op de hoogte zal worden gehouden. Begin december 2017 is samen met de gemeente aan het RO adviesbureau opdracht gegeven om te kijken naar aspecten van de bedrijfssituatie, de omvang van het bouwperceel, milieu en landschap; kortom de afweging om het ruimtelijk mogelijk te maken. Een quick scan met betrekking tot de haalbaarheid is bijna gereed. Spreker hoopt de commissie hierover in de volgende vergadering te kunnen informeren. Als de locatie haalbaar blijkt te zijn dan zal de benodigde tijd voor een zorgvuldige procedure (aanpassing bestemmingsplan, inspraak omwonenden) in kaart moeten worden gebracht.

De heer De Kruijf memoreert dat de heer Van Deún nogal in opspraak is geraakt als gevolg van uitspraken die hij heeft gedaan. Dit is weliswaar in het kader van de gemeenteraadsverkiezingen gebeurd, maar de heer Van Deún is eveneens een collega in de Staten. Spreker hecht aan een korte toelichting van de heer van Deún ten aanzien van het gebeurde.

De heer Van Deún antwoordt inhoudelijk niet te kunnen ingaan op de zaak, omdat deze kennelijk onder de rechter is.

Desgevraagd door de heer De Kruijf antwoordt spreker dt hij ervan vindt wat hij er inmiddels al over heeft gezegd. De PVV is tegen geweld, agressie en brandstichting. 'Het in de fik steken van moskeeën' heeft hij niet letterlijk gezegd en het is ook nooit zijn bedoeling geweest om dat te

zeggen. Hij heeft iets gezegd, waarvan hij 's avonds direct in een tweet heeft aangegeven dat het een ongelukkige woordkeuze is geweest. Bij die toelichting wil hij het voor dit moment laten.

1.4 Verslag Statencommissie Ruimte, Groen en Water van 27 november 2017

Het verslag wordt conform vastgesteld.

1.5 Rondvraag

Mevrouw Noordenbos memoreert, dat de SP een verzoek had ingediend om agendapunt 4.6 op te waarderen. Eerst is echter diverse keren verzocht om toezending van de brief van de heer Kaal, omdat agendapunt 4.6 alleen de beantwoording omvatte. De SP heeft te horen gekregen dat de brief niet werd opgewaardeerd en de brief van de heer Kaal is pas hedenmorgen aan de agenda toegevoegd. Geïnformeerd wordt waarom dit zo lang heeft geduurd en waarom de opwaardering zonder opgaaf van reden is geweigerd.

De heer Poort licht toe dat het feit, dat de ingekomen brief van de heer Kaal pas zo laat is toegevoegd, een gevolg is van miscommunicatie binnen de griffie. De brief heeft nl. al een keer als ingekomen brief op de agenda van PS gestaan met afdoening GS. De beantwoording (agendapunt 4.6) is de actie die GS daarop hebben ondernomen.

De voorzitter licht toe, dat een verzoek tot opwaardering wordt beoordeeld op basis van de onderbouwing. De SP had het verzoek niet onderbouwd.

Mevrouw Noordenbos licht toe dat het verzoek op dat moment nog niet kon worden onderbouwd, omdat de SP niet over de brief van de heer Kaal beschikte.

De voorzitter memoreert, dat de ingezonden brief al eerder aan de Staten was verstrekt. Desgewenst kan de SP voor de volgende vergadering onderbouwd verzoeken om bespreking, hetgeen vervolgens op zijn merites zal worden beoordeeld.

Mevrouw Kotkamp merkt op, dat GroenLinks eveneens een aantal punten onderbouwd ter opwaardering had aangevraagd waarop helemaal geen reactie is ontvangen. Zij verzoekt in algemene zin in het vervolg om een inhoudelijke reactie waarom een ter bespreking gevraagd onderwerp niet wordt opgewaardeerd.

De voorzitter antwoordt dat wel naar de verzoeken van GroenLinks is gekeken en daarop is gereageerd.

De heer Poort meende dat dit ook is teruggekoppeld, maar zegt toe dit te zullen nagaan.

1.6 Termijnagenda (versie 17 januari 2018)

Infosessie Bodemdaling. De heer De Heer wijst erop dat de infosessie in het najaar 2017 zou plaatsvinden. De ChristenUnie dringt erop aan deze infosessie thans op korte termijn te organiseren. Motie125, uitbreidingslijst icoonsoorten. De heer De heer memoreert, dat het biodiversiteitsplatform zou worden gevraagd om aanvullingen. Ook dat zou in 2017 gebeuren. De ChristenUnie is benieuwd naar het resultaat.

Motie109, bijdrage Vitens voor ondergrondgebruik. Mevrouw Chidi wijst erop, dat de datum afdoening juli 2017 was.

Motie27, Zuiver Water. Mevrouw Chidi meent dat voor wat betreft de afdoening niet 1-1-2018 was afgesproken maar voorjaar 2018.

Plan Oostelijke Vechtplassen. Mevrouw Noordenbos informeert of dit plan nu alleen onder Natuur of ook onder Recreatie valt. Voorts constateert zij, dat dit plan in december niet in PS aan de orde is geweest.

Hart van de Heuvelrug. Mevrouw Noordenbos constateert dat de passage 'als Hart van de Heuvelrug met een positief saldo eindigt de meevallers kunnen dienen om eventuele geschrapte onderdelen bij de herinrichting van vliegbasis Soesterberg alsnog uit te voeren. Indien er nog grotere meevallers zijn, dan dient binnen de overeenkomst te worden gekeken naar een andere invulling.' is

doorgestreept. Zij informeert of dit betekent, dat er geen meevallers meer te verwachten zijn of dat daarmee thans anders wordt omgegaan.

Mevrouw Broere verzoekt conform de toezegging in de laatste vergadering 'werkbezoek Ecoducten' aan de Termijnagenda toe te voegen.

Gedeputeerde Maasdam licht toe dat inmiddels een memo is opgesteld inzake motie 125; de commissie kan deze derhalve per kerende post tegemoet zien.

Zij zegt toe nader op de vraag over Hart van de Heuvelrug te zullen terug te komen.

Het werkbezoek Ecoducten is opgepakt; volgens haar is voor het werkbezoek ook al een datum gepland.

De heer Poort bevestigt dat ten aanzien van de infosessie Bodemdaling en het werkbezoek Ecoducten al data zijn gepland; deze moeten echter nog worden gecommuniceerd.

Gedeputeerde Verbeek-Nijhof deelt mede dat de infosessie Bodemdaling is voorzien op 12 februari a.s. Tenzij tijdens de infosessie wordt aangegeven dat daarover anders moet worden besloten, wordt de oorspronkelijke planning met betrekking tot het perspectief bodemdaling gehandhaafd ondanks het feit dat de Landbouwvisie wat naar achter is geschoven.

Op 5 februari a.s. vindt een infobijeenkomst plaats over alle openstaande moties ter zake van Water (27 en 56a). De Staten worden in de bijeenkomst meegenomen in de laatste stand van zaken. Er volgt uiteraard tevens een schriftelijke terugkoppeling.

De vragen over Vitens en de Oostelijke Vechtplassen vallen onder de portefeuille van gedeputeerde Pennarts; spreekster zegt toe haar te zullen verzoeken om een schriftelijke terugkoppeling.

De voorzitter rondt de bespreking over de Termijnagenda af.

2. RUIMTE

2.1 Statenbrief herbestemming Marinierskazerne Doorn, Eindconcept Ontwikkelingskader

De voorzitter memoreert dat dit onderwerp is geagendeerd op verzoek van de VVD.

Mevrouw Ens verwijst naar de op de agenda opgenomen onderbouwing voor de opwaardering. De VVD heeft geluiden vernomen dat bewoners van Doorn zich niet gehoord voelen. Een algemeen bekend probleem bij participatie is, dat natuurlijk niet iedereen tevreden kan worden gesteld. De VVD heeft echter de indruk dat de bewoners, die dit thans betreft, het provinciale belang wel hoog hebben staan en de ruimtelijke kwaliteit bekijken. De VVD vraagt zich af of de provincie zich in dit geval laat leiden door het Rijk die grondeigenaar is dus de grondopbrengsten incasseert en daarom baat heeft bij veel woningen en hoge bebouwing. De vraag is of dat strookt met de visie van de provincie voor Doorn.

De VVD verneemt voorts graag of andere fracties dit soort geluiden eveneens horen vanuit Doorn en of de Staten hiermee nog iets kunnen/moeten doen.

Gedeputeerde Van den Berg bevestigt, dat er geluiden vanuit Doorn zijn vernomen dat het participatieproces niet goed zou zijn verlopen. Spreker, de verantwoordelijk wethouder en de Stuurgroep onderschrijven die geluiden niet. In overleg met de inwoners is een participatieplan opgesteld, dat door de gemeenteraad is goedgekeurd. Op basis daarvan is de participatie gestart. Er is een aantal werkgroepen van start gegaan bestaande uit belanghebbenden, stakeholders en inwoners; de werkgroepen hebben zich gebogen over de mogelijke invulling van de ontwikkelingskaders voor dat gebied. Er is nadrukkelijk aangegeven dat diegenen die deel uitmaken van de werkgroepen niet de individuele gemeenten vertegenwoordigen. Dat zou ook niet mogelijk zijn, omdat zij geen verantwoording kunnen dragen; die verantwoording ligt in eerste instantie bij de gemeenteraad.

Spreker herkent zich ook niet in de geluiden van inwoners, dat zij niet op de hoogte zouden zijn van de participatie rondom de kazerne. Er is geflyerd en de mogelijkheden om aan het participatieproces deel te nemen zijn uitvoerig geschetst.

Pas toen de ontwikkelingskaders zich aftekenden is door bewoners verzocht nog een keer goed te kijken naar het gelopen traject. Hierover heeft een afzonderlijk gesprek plaatsgevonden met vertegenwoordigers van deze bewoners. Daarbij is benadrukt dat het woningbouwprogramma en de verkeersontsluiting onderdeel zijn van een nadere uitwerking.

De Stuurgroep, waarin de provincie en het Rijksvastgoedbedrijf participeren, heeft aangegeven voor wat betreft het woningbouwprogramma voorsnog vast te houden aan het vastgestelde woningbouwbeleid van de Utrechtse Heuvelrug omdat dit aanvaardbare aantallen lijken voor die locatie.

Thans ligt het ontwikkelingskader voor met een aantal ontwikkelingsrichtingen. Zodra de gemeenteraad daarover een besluit heeft genomen, vindt op basis daarvan een uitwerking plaats ten aanzien van het aantal woningen en de ontsluiting. Daarbij worden de bewoners weer uitgenodigd om hun opvattingen en ideeën over de invulling van dat terrein verder vorm te geven.

Mevrouw Ens memoreert haar vraag in hoeverre de provinciale visie op ruimtelijke kwaliteit voor woningbouw strookt met de hoge dichtheid, waarvoor in het ontwikkelingskader wordt gekozen. Haar bekruipt daarbij het gevoel dat dit te maken heeft met de opbrengsten in de grondexploitatie. De provincie heeft daar in dit geval geen groot belang bij, maar wel bij de ruimtelijke kwaliteit die dat gebied uiteindelijk krijgt.

Gedeputeerde Van den Berg weet niet waarop wordt gedoeld, omdat een en ander nog nader moet worden uitgewerkt.

Gezien de grootte van het terrein wordt het aantal waarover wordt gesproken (400 – 500 woningen) aanvaardbaar geacht in die omgeving; hetzelfde geldt voor de hoogte, waarbij is afgesproken dat de boomgrens als maximale bouwhoogte wordt aangehouden. Voorts wordt hiermee tegemoetgekomen aan de PRS/PRV, waarin de woningbehoefte expliciet is genoemd.

Naar de ruimtelijke kwaliteit is gekeken door een commissie van Rijksbouwmeesters en de provinciale Adviseur Ruimtelijke Kwaliteit. Die hebben unaniem richting de Stuurgroep aangegeven, dat sprake is van een goede ontwikkeling op die plek en dat zij uitkijken naar het vervolgtraject. Het Rijksvastgoedbedrijf (RVB) heeft zich te houden aan Rijksregelgeving. Dat houdt in dat zij al hun panden en gronden marktconform moeten aanbieden. Dat is wat gebeurt; niet zozeer maximalisatie maar ruimtelijke kwaliteit met een opbrengst die daarbij hoort.

Mevrouw Koelewijn wijst erop dat de kazerne verhuist. Het is derhalve te verwachten dat daarmee eveneens een groep inwoners vertrekt en derhalve woningen vrijkomen. Geïnformeerd wordt in hoeverre daarmee rekening is gehouden.

Mevrouw Kotkamp wijst erop dat er nogal wat gebeurt op het gebied van militair Rijksvastgoed (vliegbasis Soesterberg, marinierskazerne Doorn, MOB-terrein Elst-Rhenen). GroenLinks vraagt zich af of er sprake is van proactief provinciaal beleid in deze in de zin van wat de provinciale rol is en hoe met deze ontwikkelingen wordt omgegaan als het gaat om het behartigen van de provinciale belangen.

De heer Schaddelee geeft in antwoord op de vraag van de VVD aan dat de ChristenUnie geen signalen vanuit die omgeving krijgt over een mislukte participatie.

De heer Boerkamp merkt op dat, door alle kaders op het gebied van zowel woningbouw als mobiliteit zo vrij te schetsen, de indruk kan worden gewekt dat er nog veel opties zijn in het kader van de participatie. De vraag is of er niet al veel meer grenzen liggen die beperkend kunnen werken. Ter illustratie wijst spreker op de bereikbaarheid.

Wat D66 vanuit Doorn terugkrijgt is, dat er vooral is gekeken naar het terrein zelf en niet naar de potentie die het in wisselwerking met zijn omgeving kan hebben. Hierbij kan worden gedacht aan het verschuiven van functies naar het kazerneterrein waardoor op een andere locatie nieuwe woningbouw zou kunnen worden gepleegd. Dat heeft natuurlijk gevolgen voor de opbrengst maar kan wel maatschappelijke meerwaarde hebben voor de kern en de gemeente.

De heer Van Muilekom informeert wat volgens de VVD de leerpunten zijn met betrekking tot de participatie.

Het verheugt de PvdA dat er voldoende woningen worden gebouwd met het programma dat er ligt. Geïnformeerd wordt in hoeverre er in deze ruimte is voor bewonersinitiatieven.

De heer Eekels vestigt de aandacht op het bijlage document. Het verheugt 50PLUS dat in het participatieplan veel is opgenomen op het gebied van groen, natuur, herbestemming, duurzaamheid. Er is echter eveneens sprake van een uitgangssituatie. Er zijn onderzoeken gedaan naar asbest, munitie, leefomgeving. Die stukken heeft 50PLUS niet aangetroffen. Geïnformeerd wordt of er aan die onderzoeken conclusies zijn verbonden die geld kosten en zo ja, wie de financiën daarvoor beschikbaar stelt.

Mevrouw Ens antwoordt in reactie op de vraag van de PvdA dat wat geleerd is van het participatietraject juist een onderdeel is van haar vraag. De VVD onderschrijft dat van tevoren goed is nagedacht over de participatie en het traject gedegen is opgepakt. Toch blijken omwonenden ontevreden te zijn over de wijze waarop met hun input is omgegaan in het participatietraject. Het schept verwachtingen als aan inwoners de gelegenheid wordt geboden om mee te praten/denken. De VVD acht van belang dat op een positieve/mitigerende manier iets wordt gedaan met die input. De VVD heeft het antwoord niet, maar hecht eraan dat hierover wordt nagedacht in de participatietrajecten die nog gaan komen.

Gedeputeerde Van den Berg zet uiteen, dat een deel van de marinierskazerne al is gesloten en een groot aantal mensen inmiddels is verhuisd; dat is derhalve al meegenomen in de berekeningen. De mariniers in opleiding die nog van de kazerne gebruik maken, wonen veelal elders. Het is hem niet bekend of ook gekeken is naar het huidige aantal mensen dat nog werkzaam is in de kazerne en in Doorn woont. Spreker zegt toe te zullen informeren of daar zicht op is en of dat vervolgens kan worden meegenomen in het kader van de woningbehoefte van Doorn zelf. Het betreft overigens een regionale behoefte.

Naar aanleiding van een uitvraag ter zake vanuit de gemeente is gekeken naar de kansen van verschuiving van functies o.a. op het gebied van sport en onderwijs.

De heer Boerkamp geeft aan dat D66 m.n. daarover veel vragen krijgt. Naar aanleiding van de uitvraag van de gemeente zijn veel ideeën aangedragen, waarvan niets wordt teruggezien in de schets die er nu ligt; er wordt ook niet aangegeven waarom het niet kan. Op grond daarvan sluit D66 zich deels aan bij de opmerking van de VVD dat het vooral om woningen gaat en daarmee wellicht om de grondopbrengst.

Gedeputeerde Van den Berg licht toe dat de wens van de school een concreet voorbeeld is. In een vroegtijdig stadium is de wens geuit om twee scholen te sluiten en daarvoor in de plaats een nieuwe school op het kazerneterrein te bouwen. Op het gebied van sport is de tennisvereniging, die op de huidige locatie ruimte tekort komt, een optie. Er zal nader worden bekeken of de klimtoren, stormbaan gecombineerd met een mountainbike baan exploitabel is.

Het is inderdaad de vraag hoe het beste kan worden omgegaan met inwoners die zich niet gehoord voelen of waarvan de input niet is meegenomen. In dit geval heeft de Stuurgroep geaccordeerd wat uit de verschillende werkgroepen is gekomen. Hij onderschrijft de wenselijkheid om het afwegingsproces dat tot bepaalde keuzes heeft geleid transparanter terug te koppelen. Spreker kan zich voorstellen dat aan dit punt in het tweede traject nadrukkelijker vorm wordt gegeven.

Bij vrijkomende terreinen/panden van het RVB moet het Rijk conform wettelijke regels een her-allocatie procedure starten. Dat houdt in dat de desbetreffende locatie eerst aan een overheid moet worden aangeboden. Als die daarvan geen gebruik maakt, mag het aan de markt worden aangeboden. De provincie heeft ervan afgezien nog een dergelijk groot project als vliegbasis Soesterberg te starten. De provincie staat op het standpunt dat dit goed door de markt kan worden gedragen en dat partijen daarvoor de financiering kunnen opbrengen. Het beleid is derhalve dat de provincie daarin een kaderstellende rol zal vervullen. Bij het RVB hebben zich inmiddels al diverse potentiële ontwikkelaars gemeld, waarvan een shortlist is opgesteld. Door het RVB zal worden bekeken of al dan niet sprake is van serieuze kandidaten.

Het RVB is er voorstander van het terrein te verkopen aan één partij. In de Stuurgroep is tot nu toe geen ontwikkelmodel besproken waarin ruimte wordt geboden voor initiatieven om een gedeelte zelf in te vullen. Hij zegt toe dat te zullen inbrengen.

De bodemonderzoeken zijn voor een deel gedaan. Er vindt ook historisch onderzoek plaats naar bodemverontreiniging (w.o. olie). Rondom de springstoffen is een en ander inmiddels goed in beeld gebracht. Ten aanzien van de in het ontwikkelprogramma gestelde flora & fauna zullen op grond van de Flora & Faunawet nog wel preciserende onderzoeken moeten plaatsvinden ten behoeve van het nog vast te stellen bestemmingsplan. Die kosten zijn voor rekening van de ontwikkelaar.

Mevrouw Koelewijn merkt op dat een van de zaken dat onlangs in de pers was te lezen is, dat er nogal wat onrust en onvrede bestaat ten aanzien van de invulling van de nieuwe kazerne in Vlissingen. Dat zou vertraging kunnen opleveren in het ontwikkelproces. Geïnformeerd wordt in hoeverre daarmee rekening wordt gehouden.

Mevrouw Ens verzoekt de Staten actief te blijven informeren over het verloop van het proces.

Mevrouw Noordenbos geeft aan dat het de SP verheugt, dat er gesproken wordt over 35% sociale woningbouw. Geïnformeerd wordt of dit percentage op deze locatie al participierend nog lager of hoger zou kunnen worden.

Gedeputeerde Van den Berg antwoordt dat het Kabinet heeft besloten dat de bouw van de nieuwe kazerne in Vlissingen, dat zich op dit moment in de fase van de aanbestedingsprocedure bevindt, doorgaat evenals de ontmanteling van de kazerne in Doorn. Met eventuele lokale opstand wordt op dit moment nog geen rekening gehouden. Mochten er formele besluiten tot opschorting worden genomen, dan zal dit direct via het RVB aan de provincie worden gemeld en bekeken worden hoe met de aangepaste planning zal moeten worden omgegaan. De kosten als gevolg van een eventuele vertraging zijn nog voor rekening van het RVB.

Spreker wil vooralsnog vasthouden aan zijn toezegging de Staten halfjaarlijks te informeren over de stand van zaken.

In de kaders is 35% sociale woningbouw afgesproken. Zowel in het geval dat het aantal woningen omhoog als omlaag gaat, blijft het percentage sociale woningbouw 35.

De voorzitter rondt de bespreking over dit onderwerp af en draagt het voorzitterschap over aan mevrouw Dekker.

2.2 Statenvoorstel Retailvisie

Mevrouw Koelewijn spreekt haar waardering uit voor de voorliggende Retailvisie, waar het CDA op zich positief tegenover staat. Bij het CDA leven nog wel de volgende vragen.

Geïnformeerd wordt in hoeverre de adviesfunctie van de provincie, daar waar het gaat om de kwaliteitsverbetering van de winkelgebieden, actief wordt ingezet. Het CDA denkt hierbij niet alleen aan de meters, maar ook aan de beschikbaarheid van diverse functies en branches in winkelcentra. Daarbij is tevens de vraag in hoeverre burgers worden betrokken/bevraagd ter zake van de aanwezigheid van goed winkelbestand en de invloed daarop op de leefbaarheid.

Niet iedereen in een dorp of kleine kern woonachtig heeft de beschikking over een auto of is nog in staat om hiervan gebruik te maken. Geïnformeerd wordt of dat in beeld is bij de provincie als het gaat om de Retailvisie en hoe de provincie daarbij een positieve rol kan spelen.

Mevrouw Ens spreekt namens de VVD waardering uit voor de Retailvisie. Het bevat een goede inventarisatie en is een goed naslagwerk voor alles waarmee de provincie de afgelopen 1,5 jaar bezig is geweest. Vanuit de gemeenten heeft de VVD positieve geluiden gehoord over de gesprekken die zijn gevoerd in het kader van de totstandkoming van de Retailvisie.

Wat de VVD betreft is de Retailvisie niet richtinggevend. Dat kan feitelijk ook niet, omdat een en ander al vastligt in de vastgestelde PRV. Daar zit voor de VVD wel een heikel punt omdat geen enkele inspraakreactie, motie of amendement heeft geleid tot een aanpassing van de PRV. Zelfs een aangenomen motie zoals de meter voor meterregel leidt niet tot meer flexibiliteit in de manier waarop bv. met Retail wordt omgegaan. Dat geldt eveneens voor andere moties zoals bv. over het Stadshart van Amersfoort of de woningbouw in Oudewater. Thans gaat het echter niet om de PRV maar om de Retailvisie.

De VVD betreurt dat het voor gemeenten lastig is om zelf nog invloed uit te oefenen als het gaat om flexibiliteit ten aanzien van toekomstige gewenste Retaillocaties en welke locaties daar al dan niet geschikt voor zijn.

De heer Van Muilekom informeert welke ruimte de VVD de gemeenten zou willen geven.

Mevrouw Ens antwoordt, dat de VVD gemeenten zelf wat meer keuzevrijheid wil geven in welke meters zij wel/niet voor winkels benutten.

Desgevraagd door de heer Van Muilekom antwoordt spreekster, dat de VVD niet meer overweegt daarover met een voorstel te komen in de richting van PS. De VVD heeft nl. van gemeenten begrepen dat in de goede gesprekken die met de provincie zijn gevoerd wel ruimte wordt gevonden om iets te doen hoewel dat minder vergaand is dan hetgeen in de motie van de VVD was voorgesteld.

Mevrouw Hoek spreekt haar waardering uit voor het voorliggende, duidelijke, stuk.

50PLUS maakt zich echter wel zorgen over de op zich goed functionerende winkelgebieden op het platteland en in de kleine kernen die aan de rand van een grotere gemeente of de provinciale grens liggen en concurrentie ondervinden van grote winkelcentra vlak over die grens. Ter illustratie wijst zij op Mijdrecht ten opzichte van Amstelveen, dat een veel groter winkelaanbod heeft. 50PLUS acht in deze van belang dat ook Mijdrecht qua winkels goed geoutilleerd blijft. 50PLUS acht de omgang met randgemeenten binnen- of over de provinciale grens nog niet goed gebord in het voorliggende document. De vraag is hoe de provincie invloed kan uitoefenen op het behoud van een balans in deze.

De heer Van Leeuwen deelt mede dat de SGP positief tegenover het voorliggende stuk staat. Het verheugt de SGP dat de provincie heeft gekozen voor de meer ondersteunende rol in plaats van een rol van rigide ingrijpen.

Geïnformeerd wordt hoe wordt omgegaan met de bijgevoegde mail van Vianen, die geen inbreng heeft gehad in de totstandkoming van de Retailvisie.

Overigens hecht spreker eraan op te merken dat de SGP van mening is dat dit traject, gelet op hetgeen eruit is gekomen, rijkelijk lang heeft geduurd.

De heer Schaddelee onderschrijft dat de totstandkoming van de Retailvisie rijkelijk lang heeft geduurd. In 2013 is een motie van o.a. de ChristenUnie aangenomen om de winkelleegstand aan te pakken. De ChristenUnie sluit zich aan bij de opmerking van het CDA dat de inhoud m.n. over de winkelleegstand gaat, terwijl ook gekeken zou kunnen/moeten worden naar wat de provincie nog meer te bieden heeft. De ChristenUnie staat op het standpunt dat ook moet worden gekeken naar de kwaliteitskant bv. of in de kleine kernen wel een goed winkelaanbod is. Wat dat betreft moeten de Staten wat de ChristenUnie betreft ook hand in eigen boezem steken, omdat zij regelmatig het punt van winkelleegstand op de agenda hebben gezet.

De ChristenUnie heeft zich al uitgesproken voor een actieve regionale aanpak als het gaat om de Retail en de winkelleegstand. Dat is feitelijk ook de kern van de, een aantal jaren geleden gesloten, landelijke Retaildeal. Koopstroomonderzoeken bevestigden de urgentie daarvan en in de BOB was het eveneens het belangrijkste signaal dat naar voren kwam.

Op dat punt leven bij de ChristenUnie nog enkele vragen.

Op blz. 36 staat een passage over regionale samenwerking, maar daaruit kan de ChristenUnie niet opmaken op welke wijze de provincie daarin participeert. Verzocht wordt om een nadere toelichting ten aanzien van de toegevoegde waarde van de provincie ter zake van de regionale samenwerking en wat er gebeurt als de provincie zich daaruit terugtrekt. Geïnformeerd wordt waar de provincie meerwaarde kan bieden bv. in de vorm van kennisdeling.

In het verlengde daarvan vestigt spreker de aandacht op de verplaatsingscoach die met provinciale middelen actief is in Soest, Zeist en Veenendaal. Op zich verheugt het de ChristenUnie dat de provincie dit mogelijk maakt, maar de vraag is of die alleen voor die drie gemeenten bestemd is en of er in de andere gemeenten geen behoefte is aan een dergelijke coach. Geïnformeerd wordt of de kennis van de coach wordt gedeeld met andere gemeenten.

Geïnformeerd wordt hoe de totstandkoming van de Retailvisie is gelopen. De ChristenUnie heeft van haar achterban vernomen dat het overleg als stroef werd ervaren en toezeggingen niet altijd snel werden verwerkt.

Tot slot mist de ChristenUnie in de Retailvisie het schrappen van plancapaciteit.

De heer Kroon spreekt namens GroenLinks waardering uit voor het heldere stuk; een duidelijk overzicht van de huidige situatie en prognose voor de toekomst. Wat GroenLinks betreft is ook duidelijk welke rol de provincie daarin voor zichzelf ziet en welk instrumentarium daarvoor wordt gebruikt.

Er lijkt geen behoefte te zijn aan de aanvullende meter voor meter regeling, hetgeen volgens GroenLinks ook niet nodig is. Het huidige instrumentarium biedt in de visie van GroenLinks voldoende ruimte.

Mevrouw Chidi sluit zich aan bij de waarderende woorden voor het voorliggende stuk. D66 heeft ook vanuit het veld waardering vernomen voor het overleg met de provincie en m.n. de open houding van GS in de twee gespreksrondes.

In tegenstelling tot GroenLinks bereiken D66 geluiden dat er wel behoefte is aan flexibiliteit in de meter voor meter regeling. D66 vindt de afdoening van de motie derhalve wat te strikt.

In de PRS/PRV wordt gesproken over maatwerk waar dit kan/moet. D66 informeert in hoeverre dat maatwerk daadwerkelijk door gemeenten is in te zetten en op welke manier een gemeente, die daaraan wel behoefte heeft, met de provincie in gesprek kan gaan.

Voorts wordt geïnformeerd wat een gemeente moet doen als zij zich niet herkent in de leegstandcijfers; bij D66 is in deze in ieder geval een gemeente bekend.

D66 informeert hoe de provincie staat tegenover een Regionale Adviescommissie zoals in Noord-Holland en Brabant; een adviescommissie gefaciliteerd door de provincie die over uitbreidingen gaat boven een bepaald aantal m2.

De heer Van Muilekom deelt mede dat de PvdA zich in grote lijnen aansluit bij de vragen van D66.

Naast het feit dat zichtbaar is dat er veel inspanningen zijn gepleegd en er in ieder geval een goede analyse ligt van de leegstandsproblematiek, worstelt de PvdA enigszins met het voorliggende document. De PvdA vindt het lastig te beoordelen wat zij daarmee moet omdat het beleid, vastgesteld in de PRS/PRV. hetzelfde blijft en de inhoud overigens als input wordt meegenomen naar de Omgevingsvisie. De PvdA mist de beleidsmatige vertaling.

De inhoud van het document komt de PvdA voor een deel ontmoedigend en belemmerend over; het lijkt alsof er iets moet worden voorkomen. De PvdA is van mening dat de problematiek in de detailhandel groot is. Op grond daarvan wordt gepleit voor een meer stimulerende nota waarin

wordt aangegeven hoe toekomstgericht zou kunnen worden gewerkt, hoe ervoor kan worden gezorgd dat er enige flexibiliteit blijft en ruimte voor maatwerk.

De PvdA heeft in gesprekken met de gemeenten wel vernomen, dat het contact met de provincie steeds beter verloopt; hoe zij hun ideeën kunnen vertalen en welke ruimte zij daarbij krijgen ontbreekt echter.

Retail is slechts een onderdeel van wat er in een binnenstad of dorpskern aan de hand is. Wat de PvdA betreft is van belang dat er sprake is van een goede economische dynamiek; de aantrekkelijkheid van stadscentra/dorpskernen moet worden bevorderd en versterkt.

Het gaat altijd om een mix van functies, waarvan de detailhandel er een is. Er moet in de visie van de PvdA derhalve veel meer worden gekeken naar de problematiek van een gebied, hoe het gebied kan worden versterkt en wat daarvoor nodig is; daar horen horeca bij en goede openbare ruimten.

De reactie van gemeenten, die wat willen, is dat er genoeg ruimte is in de PRS/PRV voor flexibiliteit en maatwerk. Dat blijkt ook wel uit de desbetreffende artikelen in de PRS/PRV. Als gemeenten met een goed plan komen en de provincie van oordeel is dat de artikelen uit de PRS/PRV goed zijn toegepast, is de vraag of gemeenten dan hun gang kunnen gaan of dat er meer nodig is.

De gemeente Vianen maakt niet alleen een voorbehoud vanwege de herindeling. Gezien de binnen de gemeente spelende problematiek zou Vianen liever in overleg met de provincie iets in het bestemmingsplan willen regelen en vervolgens haar gang kunnen gaan. Vianen vreest anders voor lange discussies met de provincie. Eenzelfde reactie heeft de PvdA gekregen uit Amersfoort waar de eeuwigdurende discussie speelt over de verbinding tussen het station en de binnenstad. Dat heeft o.a. te maken met de begrenzing van stadscentra. Amersfoort wil daar geen grote winkels maar wel dat detailhandel een onderdeel is van die verbinding.

De PvdA sluit zich aan bij de vraag van D66 over een Regionale Adviescommissie.

Mevrouw Broere merkt op dat al veel is gezegd.

De PVV proeft, ook uit de bijeenkomst over de VAB's hedenmorgen, dat steeds tegen de PRS/PRV wordt aangelopen. Zoals ook door de VVD is aangegeven leiden o.a. inspraak en moties nooit tot aanpassingen. De PVV zou een lans willen breken om ook de wijze lessen die in de bijeenkomst ter zake van de VAB's zijn gehoord vaker toe te passen.

Mevrouw Kotkamp geeft aan dat spanningsveld ook te zien. De PRS/PRV worden echter niet voor niets vastgesteld. Daar zitten een onderbouwde visie en beleidsuitwerking achter. GroenLinks is derhalve wel blij te horen dat de provincie op deze manier uitvoering geeft aan het beleid dat in de PRS/PRV is vastgesteld. In sommige gevallen is het wellicht te strikt, maar totdat er een andere kader wordt neergezet pleit GroenLinks ervoor om GS de opdracht te blijven geven om het provinciaal beleid uit te voeren.

Mevrouw Broere wijst erop dat de PRV/PRS is vastgesteld door een meerderheid; de minderheid heeft niks in te brengen. Met de inbreng van Insprekers en moties van de minderheid wordt niets gedaan. Dat is democratisch maar geeft diegenen, die daarop geen invloed kunnen uitoefenen, wel een onvoldaan gevoel. Dat gevoel bekruipt de PVV thans weer met de Retailvisie. De indruk wordt gewekt dat erover kan worden overlegd, maar uiteindelijk wordt weer teruggevallen op de regels van de PRS/PRV.

Mevrouw Ens onderschrijft het betoog van de PVV met de nuancering dat het niet alleen voor de minderheid geldt. De Staten stellen zelf bv. de PRV vast en dat biedt op dat moment de gelegenheid om er nog aan te schaven. De VVD stelt dat dit vrijwel niet is gelukt en de PRV nagenoeg onaangetast de gehele procedure heeft doorlopen.

Mevrouw Chidi memoreert dat de PRS/PRV kennelijk ruimte biedt voor maatwerk dat er in de praktijk niet van komt. D66 heeft gepleit voor het opnemen van een hardheidsclausule in de PRS/PRV, hetgeen het niet heeft gehaald. De concrete vraag van D66 is hoe het maatwerk in de Retailvisie kan worden gekregen.

Mevrouw Noordenbos geeft aan dat veel vragen van de SP inmiddels zijn gesteld.

Geïnformeerd wordt of kleine winkeliers (bakker, slager) nu ook onder dit beleid vallen en of zij hiervan voordeel of nadeel ondervinden. Juist omdat de voorzieningen in buurten vaak niet goed zijn, is de vraag of het starten van een kleine winkel een probleem wordt met deze Retailvisie. Voorts wordt geïnformeerd hoe wordt omgegaan met leegstand waar de eigenaar niets aan doet. De vraag is of de provincie gemeenten kunnen helpen om die leegstand zinvol op te vullen.

Gedeputeerde Maasdam memoreert dat zowel de Staten als GS een proces hebben doorlopen, dat spreekster persoonlijk als een zeer verrijkend proces heeft ervaren. De meerdere gesprekken met gemeenten hebben geleid tot een verdieping over bv. het maatwerk. Gemeenten uitten het gevoel daarin geen ruimte te hebben en vroegen zich af of dat toch het geval was. Daarover is het goede gesprek gevoerd. Een goed gesprek betekent echter niet altijd een makkelijk gesprek. Zij kan zich derhalve voorstellen dat daarover verschillende reacties komen variërend van positieve tot meer kritische. Spreekster kan echter garanderen dat de provincie goed heeft geluisterd en alles is meegewogen. Dat heeft ook tot aanpassingen van de Retailvisie geleid, maar niet in de zin van een 'de gemeente vraagt, de provincie draait scenario'.

Met de vaststelling van de PRV in december 2016 zijn ruimtelijke regels vastgelegd. Daarin zijn 171 winkelcentra aangegeven, waarin de detailhandel zich in de visie van de provincie mag/kan ontwikkelen; tevens is vastgelegd dat dit in principe niet in de buitengebieden kan.

In artikel 4.4 van de PRV staan de regels op basis waarvan hiervan kan worden afgeweken. Die regels zijn niet rigide; daar zit ruimte in.

De reden waarom niet wordt gekozen voor het instellen van een Regionale Adviescommissie is, dat de provincie na vaststelling van de Retailvisie zelf het gesprek wil blijven voeren met gemeenten over die ruimte. Dat is ook als zodanig met de gemeenten besproken.

Het maatwerk zit ook voor een deel in de aanpak Binnenstedelijke Ontwikkeling. Dat is het beleid dat sinds december 2011 wordt gevoerd.

De heer Van Muilekom geeft aan dat in het kader van de Retail geen beleid wordt vastgesteld maar een Visie. Wat de PvdA betreft had de Visie wat offensiever, stimulerender, meer toekomst gericht mogen zijn.

Gedeputeerde Maasdam zet uiteen dat bewust wordt gekozen voor een agenderende houding van de provincie. De Koopstroomonderzoeken zullen herhaald blijven worden; dat lijkt ook noodzakelijk te zijn. Een gemeente rekent zichzelf gemakkelijk rijk met een plan om extra te gaan investeren op de Retail; er is echter sprake van een structurele krimpogave. Door m.n. de bewegingen op internetgebied hebben middelgrote gemeenten echt problemen. De provincie kiest voor een agenderende, ondersteunende en stimulerende aanpak. Door aan te sluiten op de aanpak in het kader van de Binnenstedelijke Ontwikkeling worden issues breder opgepakt. Het alleen maar aanpakken van de Retailleegstand lost de problemen van de binnensteden niet op.

Het gaat er uiteindelijk m.n. om hoe een gemeente het centrum leefbaar houdt en de verblijffunctie geeft die het dient te hebben. Dat is een lastig pad; de leegstand is meerjarig. Niet iedere eigenaar is direct bereid om een stap te zetten. Dat vraagt vaak veel tijd en aandacht.

Het vraagt ook nadrukkelijk beleid van gemeenten ten aanzien van de aanloopstraten. De provincie begeleidt gemeenten daarin.

Er is een drietal pilotgemeenten t.w. Soest, Zeist en Veenendaal waar een en ander wordt aangepakt met behulp van de verplaatsingscoach. Daar leert de provincie van, hetgeen ook gedeeld zal worden met anderen. De drie gemeenten hebben wat aan de verplaatsingscoach; zij gaan goed vooruit maar vanuit de provincie is het vooral bedoeld om daarvan een lerend effect voor andere gemeenten te maken en de coach breder in te zetten dan alleen voor die drie gemeenten. De provincie is er voor alle gemeenten dus straks ook voor de gemeente Vijfheerenlanden.

Er komen straks twee gemeenten bij, waarvoor nog een heel invlechtingstraject volgt. Vianen heeft aangegeven niet over de Retailvisie te hebben kunnen meedenken. De hoofdlijn zal echter niet veranderen met de komst van Vijfheerenlanden. Wel zal goed worden bekeken hoe met hen dit pad zal worden opgegaan. Dat gebeurt echter op alle terreinen. Van Vianen kwam m.n. ook de vraag over een Regionale Adviescommissie, waarop spreekster al is ingegaan.

Dat sprake moet zijn van een goede mix zit bij uitstek in de aanpak. Vooropgesteld dient te worden dat gemeenten en vastgoedeigenaren zelf verantwoordelijk zijn. De provincie heeft vooral een ondersteunende rol. Die rol wordt al actief vervuld m.n. in de drie pilotgemeenten, hetgeen breder zal worden uitgerold.

Aan het voorkomen van eenzijdige leegstand en het zorgen voor een goede mix van functies wordt aandacht besteed. Het betrekken van burgers is daarbij belangrijk; het gaat om hun centrum en hun leefbaarheid. Spreekster zal erop toezien dat in deze goed wordt aangehaakt op de aanpak vanuit de Binnenstedelijke Ontwikkeling.

Maatwerk dat binnen de regelgeving past is mogelijk. Spreekster kan zich voorstellen dat de provincie monitort of dat ook op die manier wordt opgepakt en dit evalueert.

Naar aanleiding van een desbetreffende opmerking van de heer Van Muilekom licht spreekster toe te willen voorkomen dat gemeenten het gevoel krijgen aan een leiband van de provincie vast te zitten. Het is en blijft de verantwoordelijkheid van de gemeente. Indien een gemeente echter op zoek is naar dat maatwerk, lijkt het haar verstandig dat het gesprek met de provincie tijdig wordt aangegaan zodat dit op een goede manier kan worden gevoerd. De verplaatsingscoach werkt niet voor de provincie maar voor de gemeente; deze denkt mee vanuit de gemeente.

In de gesprekken met gemeenten is aan de orde geweest dat een consument zich niet houdt aan de gemeente/provincie grens. Dat maakt het belang van regionaal overleg en het landelijk onderzoek groot. De ruimte om meer in de perifere gebieden te gaan zitten is er met de vastgestelde PRV niet zondermeer; maatwerk is mogelijk.

De provincie vervult een belangrijke agenderende en stimulerende rol bij de totstandkoming van regionale afspraken. Die zijn in dit proces in de afgelopen maanden ook al op veel fronten gemaakt, hetgeen spreekster verheugt. Het is aan de provincie om er alert op te zijn dat er sprake blijft van een gelijk speelveld; dat creëren de gemeenten onderling door afspraken te maken over het niet toestaan van ontwikkeling in de perifere zones. Daarover zal het gesprek gevoerd moeten blijven worden.

De provincie schrappt geen plancapaciteit. Het is aan gemeenten om dat te doen. Het is ook een ander issue dan met de kantoren. Het gaat vooral om vraagstukken van transformatie van bestaand winkelvastgoed. Een PIP is alleen maar relevant al bovenlokaal moet worden gereduceerd, zoals met de kantoren gebeurt.

Over de leegstandscijfers is wat discussie geweest. Dit zijn prognoses. De provincie blijft de ontwikkeling monitoren.

Desgevraagd door mevrouw Chidi antwoordt spreekster dat er verschil van mening kan zijn over de actuele leegstandscijfers die in de Retailvisie zijn gebruikt. Met een gemeente heeft daarover ook mailcontact plaatsgevonden. In haar visie doet het echter niets af aan de analyse, de uiteindelijke uitkomst en de aanpak. Overigens verstrekt Locatus jaarlijks een update van de cijfers.

Gedeputeerde Van den Berg zet met betrekking tot de vraag over de verbinding in Amersfoort van het station naar het centrum uiteen, dat Locatus regelmatig onderzoek doet. De gemeente Amersfoort heeft aangegeven in het Stadshart kleinschalige detailhandel te willen mogen toepassen. Dat past in principe niet in het provinciaal beleid. Het gebied van het Stadshart is te groot en omvat meerdere bestemmingsplannen. De provincie heeft aangegeven niets met het Stadshart te kunnen maar wel met bestemmingsplannen. Aangegeven is dat, indien de gemeente in samenspraak met de verplaatsingscoach in dat kader ideeën heeft dat ergens iets kleinschaligs moet worden bijgebouwd, dit wat de provincie betreft bespreekbaar is.

Mevrouw Hoek memoreert haar geuite zorgpunt in eerste termijn over de mogelijke aanzuigende werking op de consument van buurgemeenten i.c. provincies als net over de grens grotere winkelcentra worden ontwikkeld. 50PLUS pleit ervoor hierover in overleg te treden. Gedeputeerde Maasdam merkt op dat dit punt in feite gaat over de leefbaarheid van kleine kernen en de bereikbaarheid van voorzieningen. Dat zijn andere issues dan hetgeen thans voorligt, waarmee zij overigens niet bestrijdt dat het belangrijke issues zijn. Regionale afspraken kijken ook over

grenzen heen. Ter illustratie wijst zij op de regio Amersfoort waar Nijkerk aanschuift; regio Food Valley is eveneens breder. Dat is van belang. Voorts is er niet voor niets gesproken over landelijke, grensoverschrijdende, Retaildeals. Tot slot memoreert zij haar toezegging de grensoverschrijding in het IPO te zullen aankaarten.

Mevrouw Chidi heeft uit de beantwoording begrepen, dat de provincie geen plancapaciteit schrapt. In de VAB bijeenkomst hedenmorgen is meegedeeld dat er een VAB team wordt gevormd bestaande uit mensen vanuit de provincie, de gemeente en het veld. Geïnformeerd wordt of het niet wenselijk is gemeenten, die wel plancapaciteit willen schrappen, te ondersteunen bv. met behulp van een Retailteam.

Gedeputeerde Maasdam antwoordt dat de afweging, om plancapaciteit te schrappen, door de gemeenten moet worden gemaakt. Vanuit Binnenstedelijke Ontwikkeling is support mogelijk. Als die vraag vanuit een gemeente komt, is de provincie bereid daarover mee te denken.

Mevrouw Chidi merkt op dat D66 ervoor pleit dat de provincie gemeenten actief stimuleert om plancapaciteit te schrappen en daarbij ondersteuning aanbiedt in plaats van af te wachten tot de vraag komt.

Gedeputeerde Maasdam is van mening, dat gemeenten heel goed in staat zijn om dat zelf te doen. Zij memoreert de woorden van de wethouder van Barneveld in de VAB bijeenkomst hedenmorgen. De wethouder zei letterlijk dat de provincie het ook moet durven loslaten. Er is sprake van een kennisdelings- en ervaringslijn tussen provincie en gemeenten; ook daar kan het gesprek naar boven komen; gemeenten weten de provincie te vinden en het aanbod is bij hen bekend. Spreekster is bereid dit desgevraagd in gesprekken nogmaals onder de aandacht te brengen, maar zij zal het niet opdringen als gemeenten het niet nodig hebben.

De heer Boerkamp merkt op dat hij in het memo meter voor meter regeling eveneens las dat de provincie vreest voor planschade. De provincie beschikt echter over een mooi instrument, dat ook bij kantoren wordt toegepast, nl. aankondigen dat het wordt geschrapt en 1,5 jaar later daadwerkelijk schrappen. Dat instrument is beperkt bekend. De provincie zou dat veel meer kunnen uitdragen.

Mevrouw Noordenbos memoreert haar vraag in eerste termijn wat de Retailvisie betekent voor de kleine middenstander die een kleine winkel wil openen en niet in staat is de hoge huren van ruimte in een winkelcentrum te betalen. De vraag is of die voor- of nadeel hebben bij deze Retailvisie. Gedeputeerde Maasdam antwoordt dat de Retailvisie nadrukkelijk aangeeft dat de provincie een stimulerende, agenderende, kennisdelende rol vervult en dat de opgave bij gemeenten en vastgoedeigenaren ligt. Bij een gemeente, die met leegstand kampt, blijkt de beweging van huurverlaging moeilijk te maken te zijn. Spreekster ziet in de gemeente waar zij woont meer beweging naar tijdelijk en kleinschaliger aanbod. De huren bepalen de vastgoedeigenaren uiteindelijk zelf. Als dergelijke situaties zich voordoen, lijkt haar de enige juiste weg dat een vastgoedeigenaar zich tot de gemeente wendt.

Mevrouw Noordenbos begrijpt dat de aanloopstraten naar het centrum winkelvrij moeten worden. De vraag is of het dan moeilijker wordt voor een kleine middenstander om zich te vestigen in een straat naar het centrum toe.

Gedeputeerde Maasdam antwoordt zich te kunnen voorstellen dat het moeilijker zal zijn om een winkel in de aanloopstraten te vestigen als gemeentelijk beleid wordt de winkels vooral in het centrum te centreren.

Naar aanleiding van een desbetreffende vraag van mevrouw Ens licht spreekster nogmaals toe dat in art. 4.4 duidelijk is vastgelegd op grond van welke criteria kan worden afgeweken van de PRV (maatwerk). Op grond van het feit dat de provincie de gesprekken over eventueel maatwerk zelf met een gemeente wil aangaan, wordt niet voor een Regionale Adviescommissie gekozen. Spreekster heeft voorts voorgesteld dit te monitoren en te evalueren om na te gaan of dit voorziet in de behoefte. Daarbij heeft zij opgemerkt dat sprake is van een vastgestelde PRV en dat er in deze derhalve geen sprake kan zijn van een 'de gemeente vraagt, de provincie draait scenario'.

De heer Schaddelee hoort verschillende fracties w.o. de ChristenUnie pleiten voor een actievere rol als het gaat om de meter voor meter regeling en het schrappen van plancapaciteit. Gedeputeerde Maasdam geeft aan dat zij dat pad ook op wil, daar zo flexibel mogelijk in wil zijn en maatwerk wil leveren. Geïnformeerd wordt of het GS niet zou helpen als er op dat punt een duidelijker uitspraak van de Staten komt die haar wat meer kader en ruggensteun geeft op dat pad. Het is nu een pad waarvan vertrouwd moet worden dat het werkt en dat daarover nog in gesprek wordt gegaan. Dat geeft weinig kader voor zowel de Staten als GS. Dat zou voor de ChristenUnie wel leidend kunnen zijn in het gesprek in PS.

Mevrouw Kotkamp is van mening dat de PRS/PRV met art. 4.4 genoeg ruimte biedt. De PRS/PRV is vastgesteld en daarmee wel het kader dat er ligt. Het lijkt erop alsof de ChristenUnie met het voorstel verzoekt om een uitspraak om over die vastgestelde grenzen heen te gaan. GroenLinks zou daar moeite mee hebben.

Mevrouw Chidi informeert of de evaluatie voor of na de PS-vergadering is voorzien. Kennelijk bieden de uitzonderingsgronden in de PRV in de gesprekken met de gemeenten nog niet het maatwerk waarnaar wordt gezocht. Dat is in haar visie waarover het in deze discussie is gegaan. Gedeputeerde Maasdam geeft aan dat de kaders met de PRV en m.n. art. 4.4 waarin de uitzonderingsregels staan helder zijn. Zij memoreert dat er al gesprekken met gemeenten zijn gevoerd en daarover nader in gesprek zal worden gegaan met elkaar; voorts geeft zij aan met een kennisdelend pad bezig te zijn, waarin in de gesprekken ook nog nader zal worden verkend wat een en ander inhoudt. Het is verder aan gemeenten om met vragen naar de provincie te komen. Spreekster kan zich voorstellen dat een jaar de tijd wordt genomen om een aantal ervaringen op een rijtje te zetten en op basis daarvan te evalueren wat het betekent als het pad van het maatwerk wordt gevolgd.

De voorzitter sluit de bespreking over dit onderwerp af met de conclusie dat het voorliggende voorstel kan worden doorgeleid naar PS met de titel normaal debat.

2.3 Statenbrief Leegstand maatschappelijk vastgoed

De voorzitter memoreert dat dit onderwerp is geagendeerd op verzoek van de ChristenUnie en de SP.

De heer Schaddelee spreekt zijn waardering uit voor de heldere Statenbrief. In aansluiting op de BOB Wonen informeert de ChristenUnie of systematisch kan worden gekeken naar het creëren van woningen in leegstaand maatschappelijk vastgoed. De PCL heeft in oktober 2017 geadviseerd om naast monitoring een leegstandsrisicoanalyse op te stellen om proactief te kunnen inspelen op de leegstand van het maatschappelijk vastgoed. Geïnformeerd wordt hoe het College daar tegenover staat.

Mevrouw Noordenbos memoreert de problematiek rondom de winkel- en kantorenleegstand. Op grond van het feit dat gemeenten veel geld kunnen verdienen met het verkopen van hun maatschappelijk vastgoed vreest de SP dat er op termijn in gemeenschappen problemen zullen ontstaan ten aanzien van het realiseren van locaties voor bv. bibliotheken, scholen. De SP is benieuwd hoe de overige fracties dit zien.

Gedeputeerde Maasdam zet uiteen dat de BOB Wonen van de Staten zelf is en volgens haar is afgerond. Er is al een provinciale erfgoed monitor; in dat kader wordt de leegstand van o.a. Rijksmonumenten al systematisch bijgehouden. Vanuit de gemeenten is weinig behoefte aan een provinciale aanpak omdat de panden op goede locaties liggen, ze goed transformeerbaar blijken te zijn en er voldoende vraag naar deze panden is.

Spreekster memoreert de toezegging dat bij de evaluatie van de Cultuurnota (medio 2018) zal worden bezien of het noodzakelijk is om gemeentelijk beschermde monumenten m.n. religieus erfgoed ook in deze monitor op te nemen. Het daadwerkelijk transformeren is aan gemeenten zelf. De aanpak van de problematiek die de SP aankaart hoort echt thuis bij gemeenten.

Mevrouw Noordenbos merkt op dat gemeenten in het kader van de kantoren ook niet hebben gevraagd om een provinciale aanpak.

Spreekster vestigt in deze de aandacht op de aangenomen moties over leefbaarheid in kleine kernen. De vraag is hoe daarmee verstandig kan worden omgegaan.

Gedeputeerde Maasdam antwoordt dat bij de Retailvisie een vergelijkbare discussie is gevoerd. Het gaat erom om breed in de centra en kleine kernen te kijken hoe de leefbaarheid in stand kan worden gehouden. Dat heeft met het voorzieningenniveau te maken. Dat heeft niet alleen met leegstaande winkels en maatschappelijk vastgoed te maken. Gemeenten moeten een visie hebben hoe zij die centra/kernen leefbaar willen houden/krijgen in samenspraak met bewoners.

Mevrouw Koelewijn onderschrijft de gemeentelijke verantwoordelijkheid. Het CDA geeft de suggestie mee te bekijken of het mogelijk is om op provinciaal niveau te bewaken dat er geen witte vlekken ontstaan op het moment dat functies wegvallen.

Mevrouw Hoek merkt in reactie op de door de SP geuite vrees op dat op dit moment scholen worden afgebroken omdat deze veelal 30 – 40 jaar oud zijn, niet meer goed geoutilleerd zijn naar de normen van nu en er sprake is van een ontwikkeling van bundeling (school, peuteropvang, voor- en naschools kinderopvang, gymnastieklokaal) in een nieuw gebouw. Spreekster hoopt hiermee de zorg van de SP deels weg te nemen.

Wel acht 50PLUS een zorgpunt dat zorginstellingen worden afgebroken, terwijl deze goed te transformeren zijn tot woningen.

De voorzitter concludeert dat de overige fracties kennelijk van oordeel zijn dat het in goede handen is bij de gemeenten en er in deze geen behoefte is aan specifieke beschermingsconstructies.

Mevrouw Eijsbroek deelt mede dat bij de VVD een tweetal vragen leven naar aanleiding van de notitie, die als bijlage bij de Statenbrief is gevoegd.

De voorzitter memoreert dat de afspraak is dat m.n. dient te worden aangesloten op de punten die de opwaardeerders hebben ingebracht en er derhalve geen nieuwe punten ter sprake kunnen worden gebracht.

Op voorstel van spreekster stemt mevrouw Eijsbroek in met een technische beantwoording; zij zegt toe de vragen van de VVD schriftelijk te zullen indienen.

De voorzitter rondt de bespreking over dit onderwerp af.

2.4 Stand van zaken verkoop kavels Dolderseweg Huis ter Heide

De voorzitter memoreert dat er een opzet voor een onderzoekaankpak voorligt. De vraag is of de commissie zich in deze onderzoekaankpak kan vinden en daarop nog suggesties/aanvullingen heeft.

Gedeputeerde Maasdam bevestigt dat dit de kern is van de vraag die voorligt. Dat is ook conform haar toezegging om de Staten nog de gelegenheid te bieden mee te denken over de onderzoeksopzet. Spreekster memoreert tevens te hebben toegezegd dat de Staten de gelegenheid krijgen een gesprek te voeren het onderzoeksbureau.

De heer Boerkamp geeft aan dat het zorgpunt van D66 m.n. was dat de opdracht volgens de planning bij vier bureaus is uitgezet. De vraag van D66 was in hoeverre de Staten nog binnen de aanbestedingsregels daarop invloed kunnen uitoefenen. Hij begrijpt thans dat er nog een gesprek

komt en daarmee nog voldoende inputmogelijkheid. Op grond daarvan heeft D66 thans geen aanvullende opmerkingen.

Mevrouw Kotkamp deelt mede dat GroenLinks zich in grote lijnen kan vinden in de vragen. Het baart GroenLinks echter wel zorgen, dat de provincie in dit traject niet heeft geconstateerd dat het bestemmingsplan van de gemeente niet geheel conform de kaders van de provincie is. GroenLinks pleit ervoor nadrukkelijk in het onderzoek mee te nemen hoe dit mogelijk is en dat in deze ook eventuele verbeterpunten worden aangedragen.

De heer Van Leeuwen memoreert dat de SGP overweegt ten aanzien van dit onderwerp in PS te komen met een motie vreemd aan de orde van de dag; de motie is rondgestuurd. In de motie wordt voorgesteld dat in plaats van GS PS opdrachtgever worden van het onderzoek om een zo groot mogelijke objectiviteit te bewerkstelligen. Geïnformeerd wordt hoe de overige fracties hier tegenover staan.

Mevrouw Koelewijn deelt mede dat het CDA in de opdrachtbeschrijving de expertise op het vlak van projectontwikkeling mist m.n. daar waar het gaat om het ontwikkelproces en de exploitatieberekening. Het CDA acht dit noodzakelijk om de vragen onder ad. b, van ruimtelijk plan naar de verkoop van vier vrije bouwkavels, goed te kunnen beantwoorden.

De heer Van Deún deelt mede dat de PVV de motie van de SGP zal steunen. De PVV kan zich niet vinden in de opdracht, zoals die nu is verwoord. De PVV mist daarin veel punten en heeft derhalve veel, teveel om nu op te noemen, vragen die zij graag beantwoord zou willen hebben. De PVV hecht aan een onafhankelijk onderzoek door PS. De drie partijen die thans voorliggen voor de meervoudig onderhandse Europese aanbesteding ziet de PVV graag uitgebreid met een aantal andere partijen m.n. partijen die al gelieerd zijn aan de provincie.

De heer Van Muilekom deelt mede, dat de PvdA hecht aan een goed onderzoek. Met de voorliggende onderzoeksopzet en de vragen die worden gesteld acht de PvdA dit mogelijk. De PvdA mist in deze wel de controlerende rol van PS.

De PvdA heeft de motie van de SGP nog niet gelezen, maar gaat er vanuit dat het neerkomt op de vraag hoe PS vanuit hun controlerende taak een nadrukkelijke rol kunnen vervullen in de onderzoeksopdracht. Spreker informeert of dit klopt.

De heer Van Leeuwen antwoordt dat de motie er in het kort op neerkomt dat het opdrachtgeverschap voor het onderzoek bij PS komt te liggen.

De heer Schaddelee deelt mede, dat de ChristenUnie de motie van de SGP zal steunen. Het onderzoek gaat primair om de politieke integriteit van GS. Op grond daarvan zou het vreemd zijn als GS opdrachtgever van het onderzoek zijn.

De heer Eekels geeft aan dat 50PLUS het niet zozeer over dit onderzoek wil hebben, maar in de stukken las dat ten aanzien van het bestemmingsplan een opmerking is gemaakt dat er ook sprake zou kunnen zijn van een andere bestemming dan die nu in de verkoop is voorgehouden. 50PLUS vraagt zich af of daarnaar ook onderzoek wordt gedaan.

De voorzitter merkt op dat het er thans om gaat of de Staten de vragen die onderzoek behoeven herkennen in de voorliggende opdracht. Volgens spreekster staat de vraag van 50PLUS in de uitgebreide lijst met vragen.

De heer Eekels geeft aan dat zelf te hebben gemist en het om die reden in te brengen.

Mevrouw Ens deelt mede, dat de VVD geen opmerkingen heeft over de inhoud.

Ten aanzien van de motie van de SGP geeft zij aan, dat de VVD er wel vertrouwen in heeft dat GS kritisch genoeg zijn om opdrachtgever van dit onderzoek te kunnen zijn.

De VVD acht de opvatting van de ChristenUnie, dat het gaat om de politieke integriteit van GS, in dit geval erg zwaar. Het gaat om een gevolgde werkwijze en of daaruit is gekomen wat daarvan van tevoren was verwacht.

De heer Schaddelee licht toe dat de ChristenUnie niet stelt, dat de politieke integriteit van GS in het geding is; het is echter wel een van de onderzoeksvragen.

Om de conclusies zo gezamenlijk mogelijk te kunnen trekken en zo breed mogelijk te kunnen delen als PS, acht de ChristenUnie het verstandig als PS de maximale regie hebben. In dat geval kunnen daarna ook alle twijfels van tafel worden geveegd.

De heer Westerlaken informeert hoe de ChristenUnie de term integriteit definieert.

De heer Schaddelee antwoordt dat het bij integriteit gaat om de vraag of er rechtmatig is gehandeld; in dit geval of de provincie rechtmatig heeft gehandeld richting een aantal mensen dat ook belangstelling had voor die kavel. Dat is de vraag die met elkaar onderzocht moet worden. Met name vanuit PS zijn daarover kritische vragen gesteld. Indien wordt voorgestaan op dat punt de lucht te klaren, dan is van belang dat PS de maximale regie kunnen voeren over dat onderzoek.

Mevrouw Keller deelt mede, dat de PvdD de motie van de SGP zal steunen.

De heer Boerkamp merkt in reactie op de motie van de SGP op, dat D66 het van belang acht dat PS dicht op dat onderzoek kunnen zitten. Op grond daarvan verheugt het D66 dat PS vooraf nog de gelegenheid krijgen een gesprek te voeren met het onderzoeksbureau. D66 hoopt eveneens dat PS de gelegenheid krijgen het conceptrapport met het onderzoeksbureau te bespreken. Ook als PS opdrachtgever zouden zijn, zou het onderzoek door een extern bureau worden uitgevoerd. Indien vorenstaande werkwijze wordt toegezegd, maakt het D66 niet uit wie de opdrachtgever van het onderzoek is.

Spreker is wel benieuwd naar de vragen van de PVV. Aan de PVV wordt verzocht de vragen tijdig voor de PS-vergadering via de mail met de commissie te delen, zodat desgewenst nog vragen aan de onderzoeksopzet kunnen worden toegevoegd.

De heer Van Deún zegt dit toe. Hij deelt mede dat op dit moment eveneens op verzoek en kosten van de PVV een onderzoek is ingesteld door een jurist naar o.a. bestemmingsplannen. Het resultaat van dat onderzoek is nog niet ontvangen. Voorts memoreert hij dat een aantal Statenleden hedenmorgen een uitgebreide mail heeft ontvangen van de heer Jung met daarin een dertigtal vragen. Spreker zegt toe ook die mail naar alle Statenleden te zullen doorsturen.

Mevrouw Noordenbos merkt op dat de SP zich afvraagt hoeveel geld hier is misgelopen en waaraan dat besteed had kunnen worden.

De voorzitter licht nogmaals toe dat het er thans om gaat of de Staten de vragen, die onderzoek behoeven, herkennen in de voorliggende opdracht.

Gedeputeerde Maasdam merkt op dat o.a. is gevraagd nadrukkelijk te kijken naar de relatie met het RO-traject in de zin hoe het kan dat niet vertaald is wat de provincie had bedoeld; die vraag zit in de onderzoeksopdracht.

In algemene zegt spreekster toe de opmerkingen over zaken, die in de onderzoeksopdracht worden gemist, te zullen meenemen.

Zij deelt mede dat ook GS hechten aan een onafhankelijk onderzoek en aan de betrokkenheid van PS daarbij. Vandaar dit bespreekmoment en haar toezegging dat de Staten eveneens de gelegenheid krijgen vooraf een gesprek te voeren met het onderzoeksbureau. Zij kan tevens toezeggen dat GS het onderzoeksbureau zullen opdragen om het conceptrapport met de Staten te bespreken.

Het definitieve rapport van het onderzoeksbureau zal via een Statenbrief aan PS worden aangeboden. In de Statenbrief staat het standpunt van GS en hoe GS zullen omgaan met de aanbevelingen in het rapport van het onderzoeksbureau. Dat biedt PS de mogelijkheid hun controlerende rol te vervullen. In de visie van spreekster is de onafhankelijkheid van het onderzoek goed geborgd door de wijze waarop het opdrachtgeverschap is ingericht in de onderzoeksopdracht; niet de portefeuillehouder is

opdrachtgever, maar het gehele College en het ambtelijk opdrachtgeverschap ligt bij de concerncontroller.

Mevrouw Broere informeert waarom GS tegen een opdrachtgeverschap van PS zijn.

Gedeputeerde Maasdam antwoordt dat dit beleidsuitvoering betreft, hetgeen aan GS is. Spreekster is van mening dat GS op deze manier in goede samenspraak met PS een onafhankelijk onderzoek vormgeven en de Staten ook de rol geven die is toegezegd.

De voorzitter resumeert, dat thans de onderzoeksopdracht is besproken. Toegezegd is dat de Staten nog een gesprek kunnen voeren met het onderzoeksbureau. Spreekster informeert op welke termijn dat kan worden verwacht.

Gedeputeerde Maasdam antwoordt dat dit na de PS-vergadering zal zijn, omdat is toegezegd dat er voor de Statenvergadering geen onomkeerbare stappen zullen worden gemaakt dus ook geen onderzoeksbureau zal worden geselecteerd.

De heer Schaddelee merkt op dat de kern van het bezwaar van de ChristenUnie is, dat de Staten formeel geen besluit nemen omdat het een Statenbrief betreft. Dat hierover eventueel in de PS-vergadering wordt gesproken is dankzij het feit dat de SGP overweegt een motie vreemd aan de orde van de dag in te dienen.

De voorzitter resumeert dat PS, ondanks het feit dat de bevoegdheid formeel bij GS ligt, de ruimte krijgen om invloed uit te oefenen. Voorts is de ruimte aanwezig om in PS een uitspraak te doen over de motie die de SGP gaat indienen.

Spreekster rondt de bespreking over dit onderwerp vervolgens af.

3. NATUUR

3.1 Statenbrief Realisatiestrategie Natuur

De voorzitter licht toe dat de Statenbrief vanwege de gebleken belangstelling voor deze strategie ter bespreking is geagendeerd.

Mevrouw Keller zet uiteen dat in het Akkoord van Utrecht 2011 bij afspraak 1a. staat, dat er eind 2018 1500 ha nieuwe natuur gerealiseerd zal zijn; begin 2018 is daarvan 915 ha gerealiseerd. Nu wordt gesproken over het deels afronden in 2021 en deels in 2027, waarbij twee uitdagingen worden genoemd. De eerste is de beschikking krijgen over de benodigde grond; de tweede is het realiseren van een hogere kwaliteit. Daarbij worden termen als denkproces, uitdagingen gebruikt waarmee GS de nieuwe natuur vorm willen geven. De PvdD is er niet gerust op, dat er in 2027 wel sprake zal zijn van 1500 ha nieuwe natuur in de provincie Utrecht. Op grond hiervan plaatst spreekster namens de PvdD de volgende vragen.

- Wat wordt het verschil met de afgelopen zeven jaar om het tempo van de realisatie omhoog te krijgen?
- Hoe gaat daaraan concreet vorm gegeven worden?
- Wanneer heeft de provincie de beschikking over de benodigde grond?
- Wat is het plan van aanpak als de benodigde grond beschikbaar is?
- Kunnen GS garanderen dat er in 2027 1500 ha nieuwe natuur is incl. alle benodigde verbindingen tussen die gebiedjes?

Daarnaast staat in de Realisatiestrategie Natuur, dat er 3000 ha kan worden ontwikkeld door derden waarvan nu 84 ha ontwikkeld.

- Hoe essentieel vinden GS het om natuur vorm te geven in de groene contour welke uiteindelijk noodzakelijk is voor het Natuurnetwerk?
- Hoe worden derden gestimuleerd om nog eens 2916 ha te ontwikkelen in de groene contour?
- Wat is het plan en wat is het tijdspad?

De heer Van Leeuwen merkt op dat € 3,8 mln. per jaar extra nodig is voor de resterende termijn; dat betekent een kleine € 40 mln. De SGP informeert of dat bedrag wettelijk nodig is of dat hierbij ook sprake is van politieke ambities. De SGP verzoekt om een overzicht waarin wordt aangegeven welk bedrag wettelijk nodig is en welk bedrag betrekking heeft op politieke ambities.

Op blz. 7 staat dat het wenselijk is dat er een impuls komt voor de groene contour (3000 ha).

Voorgestaan wordt mogelijkheden te onderzoeken hoe een en ander kan worden versneld. De SGP roept op om eerst de afspraken na te komen die in het Akkoord van Utrecht zijn gemaakt en dan pas te kijken naar de impuls voor de groene contour. De SGP is van mening dat energie die in de groene contour wordt gestoken nu eenmaal niet kan worden gestoken in het Akkoord van Utrecht dat dan alleen maar verder vertraagt.

Mevrouw Kotkamp heeft begrepen dat de realisatie van de groene contour onderdeel is van het Akkoord van Utrecht. Geïnformeerd wordt of de SGP doelt op het geven van prioriteit aan de aankoop van gronden zoals die nu voor Natuur Netwerk Nederland van belang zijn en de gebieden die daarvoor zijn aangewezen.

De heer Van Leeuwen antwoordt dat de SGP op het standpunt staat dat de afgesproken 1500 ha de eerste prioriteit moet hebben en derhalve het eerst moet worden gerealiseerd. Als allebei wordt gedaan gaat het een in de visie van de SGP onder het ander lijden.

Spreker vervolgt dat op blz. 8 staat dat de boeren op dit moment niet genoeg bereid zijn om mee te werken aan natuurbeheer. Geïnformeerd wordt hoe dat komt, wat de argumenten zijn van de boeren om niet mee te doen en hoe de provincie denkt hierin verandering te kunnen brengen.

De SGP vraagt zich af of de ambitie om hogere natuurwaarden te realiseren (blz. 8) niet precies averechts werkt op de agrariërs.

Voorts vraagt de SGP zich af of de provincie de boeren in deze voldoende compenseren zowel financieel als qua grondoppervlakte.

De SGP acht het positief dat de provincie natuur en andere functies meer wil gaan combineren.

Groen om de stad is belangrijk, maar dat geldt eveneens voor het combineren van landbouw met natuur. Natuur moet niet op zichzelf staan maar in combinatie met andere functies bv. landbouw.

De heer De Heer spreekt namens de ChristenUnie waardering uit voor al het werk dat is verzet vooral op het financiële vlak. De ChristenUnie is blij met de doorstart van de kwaliteitsimpuls, die even op nul staat maar waaraan het College weer groen licht wil geven. Dat geldt eveneens voor de start van de Natuurcompensatiebank die voorzien is voor dit kalenderjaar.

De ChristenUnie ziet echter ook een zevental 'zwarte gaten', belangrijke ingrediënten die niet of nog maar half zijn geregeld t.w.

1. Het plan van aanpak voor de bestrijding van de exoten. De ChristenUnie onderstreept de kritiek van de Oostbroekorganisaties. Een structurele aanpak is nodig; een plan van aanpak en geen struisvogelpolitiek meer. Exoten richten voor miljoenen euro's schade aan. Hoe eerder dit wordt aangepakt, hoe beter. Tussen de regels door leest de ChristenUnie, dat het IPO intussen wel erkent dat provincies de beste bestuurslaag zijn om de regie te pakken. Op grond daarvan dringt de ChristenUnie er bij het College op aan de handschoenen zo snel mogelijk op te pakken. De ChristenUnie hoopt dat voor de Kadernota duidelijkheid kan worden gegeven over voor welke opgave de provincie staat.
2. De intensivering van de bescherming van de weide- en akkervogels. De ChristenUnie hoopt dat het eerder in deze vergadering door het College toegezegde memo voor de Kadernota tegemoet kan worden gezien.
3. De nieuwe gemeente Vijfheerenlanden. De nieuwe gemeente is volgens de ChristenUnie niet erg onderbedeeld als het gaat om kwalitatief waardevolle natuur; eerder overbedeeld. Dat betekent dat er extra kosten aankomen voor de provinciale Begroting. Aan het College wordt verzocht voor de Kadernota inzichtelijk te maken wat de invlechting van Vijfheerenlanden betekent.
4. De groene contour. Er wordt een tempo van 20 ha gehaald; met deze slakkengang is de provincie 150 jaar bezig om het einddoel, 3000 ha, dat als ambitie in het Akkoord van Utrecht

is vastgelegd af te ronden. De ChristenUnie begrijpt niet waarom de provincie daar niet meer regie op zet.

5. De onderhandeling met Vitens. De ChristenUnie betreurt, dat de patstelling nog steeds niet is doorbroken. Met een piepkleine heffing op drinkwater wordt heel veel geld verkregen om de herstelmaatregelen van verdrogings schade te financieren. De ChristenUnie roept het College op om dat op de eerstvolgende aandeelhoudersvergadering van Vitens opnieuw te agenderen.
6. De monitoring. De Staten krijgen nog een supplement, maar de verwachting is dat meer onderzoek nodig is in het kader van insectensterfte. Nu wordt sterk naar plantjes gekeken, maar er moet veel meer naar insecten worden gekeken. Dat kost geld en ook dat mist de ChristenUnie.
7. De Landbouwvisie en het bijbehorende Deltaplan Biodiversiteit waaraan de landbouw- en natuurorganisaties gezamenlijk werken. Wellicht is dit wel het belangrijkste zwarte gat, want voor deze Realisatiestrategie is het te betreuren dat de provinciale Landbouwvisie nog niet gereed is. De ChristenUnie kan zich niet voorstellen, dat de Landbouwvisie geen enkele aanleiding geeft om de provinciale natuurinspanning hier en daar te intensiveren.

Tot slot wordt geïnformeerd of de oprichting van het Platform kleine landschapselementen ook herinvoering van de subsidieregeling kleine landschapselementen betekent.

Mevrouw Kotkamp zet uiteen dat GroenLinks zich aansluit bij de waarderende woorden voor het voorliggende stuk; het is een helder stuk en een goede vertaalslag van de vastgestelde visie. Ook GroenLinks constateert nog wat zorgpunten en hiaten.

1. De groene contour. GroenLinks sluit zich aan bij de opmerking over meer regie hierop. Wat GroenLinks betreft is het bespreekbaar daar financiën tegenover te zetten.
2. De vijf vastgestelde pijlers. GroenLinks constateert een groot hiaat als het gaat om pijler 5; dat is een zorgpunt. Het bewaren van de balans in deze Realisatiestrategie gaat sterk over ruimtelijke ingrepen. In de visie van GroenLinks staat recreatie m.n. recreatie om de stad ook steeds meer op gespannen voet in relatie tot de natuurwaarden. GroenLinks had de hoop dat dit hier wat meer body zou krijgen mede in relatie tot een aantal voorstellen die er liggen vanuit de gemeenten; dat geldt eveneens voor die regie die de provincie daarin soms zou moeten/kunnen nemen richting gemeenten. Ter illustratie wijst spreekster op de ontwikkelingen op Fort Honswijck, het MOB terrein. Daar zitten qua natuur veel kansen, die in de visie van Groen Links wat blijven liggen.

Dat heeft ook te maken met het feit dat de pijlers 1, 2 en 3 wat beter met elkaar in balans moeten worden gebracht. GroenLinks is voorstander van 'beleven en betrekken', maar het moet niet ten koste gaan van natuur. De wijze waarop daaraan invulling wordt gegeven in de Realisatiestrategie, vindt GroenLinks wat mager.

Enige tijd geleden heeft GroenLinks een art. 47 brief geschreven over bomenkap en de betrokkenheid van inwoners daaromheen. Daarop is een nogal formalistisch antwoord ontvangen en zojuist een tweede antwoord, waarvan zij de inhoud nog niet geheel tot zich heeft kunnen nemen maar dat er op het eerste gezicht wel iets beter uitziet.

Ook daar liggen kansen om inwoners te betrekken bij groeninrichting zonder dat dit formeel nodig zou moeten zijn.

Bij 'beleven en betrekken' worden overigens projecten genoemd die natuur erg ten dienste stelt aan mensen; de intrinsieke waarde van natuur blijft onderbelicht. Binnen deze projecten, onder het mom van educatie en draagvlakcreatie, bestaat zelfs soms het risico dat er echt schade aan individuele flora- en fauna wordt aangebracht. Daar is GroenLinks niet blij mee.

Wat dat betreft acht GroenLinks de monitoringsrapportage van belang.

Overigens zou 'het uitroepen van het soort van Groningen' wellicht een mooi voorbeeldproject kunnen zijn, mogelijk in combinatie met icoonsoorten of

weidevogelbescherming zodat daarvoor wat breder aandacht komt onder deze pijler.

3. Bij de rapportage Natuur van oktober 2017 wordt aangegeven, dat vrijwel alle natuurgebieden zijn opengesteld voor bezoek. Dat blijft een zorgpunt bij GroenLinks vanwege de mogelijke ecologische schade die kan optreden. Dat wordt weliswaar genoemd, maar achteraf bepaald; dat is te laat. GroenLinks is van mening, dat de vergunningverlening soms wat te soepel wordt toegepast bij recreatieve initiatieven.
4. Balans bewaken en samenwerking met andere overheden. In dit kader worden gemeenten genoemd. De waterschappen zijn echter eveneens belangrijk o.a. als het gaat om de insectensterfte en de monitoring. Onlangs is in HDSR een motie aangenomen, waarin het waterschap de opdracht krijgt tot insectenmonitoring. Dat lijkt GroenLinks een mooie kans om daarin als provincie en waterschap gezamenlijk op te trekken.
5. Vergunningverlening. Er lijkt relatief snel meegewerkt te worden aan gemeentelijke plannen waar natuur in het gedrang komt. Fort Honswijck, het Hessingterrein, Lage Vuursche, Landgoed Pijnenburg zitten voor GroenLinks erg op het randje. Dat geldt eveneens voor de rood voor rood regeling in de natuur. GroenLinks kan zich voorstellen dat een keer gezamenlijk wordt bekeken of dat het wenselijk effect heeft.
6. De invasieve exoten. In december 2016 is daarover al een motie ingediend. GroenLinks sluit zich aan bij de ChristenUnie, dat thans tempo moet worden gemaakt. Het is tijd voor versnelling om schade op langere termijn te voorkomen.

De heer Overkleeft deelt mede dat D66 zich aansluit bij het betoog over de invasieve exoten; dat mag sneller en concreter.

D66 sluit zich voorts aan bij de waarderende woorden over het heldere stuk en de oplossingsrichtingen waaraan wordt gedacht.

Als het aan het College ligt is een van de oplossingsrichtingen niet te wachten op ontsnippering maar alvast te beginnen met de inrichting. D66 is wel benieuwd wat hiervan de gevolgen zijn voor het financiële plaatje. Uit het stuk lijkt te blijken, dat dit binnen de huidige financiële kaders mogelijk is. Geïnformeerd wordt of dat klopt.

Over het op orde brengen van het weidevogelreservaat is door het College eerder een memo toegezegd. Geïnformeerd wordt of in dat memo tevens zal worden ingegaan op problematiek van predatoren waar weidevogels tegenaan lopen.

Aangegeven wordt dat er € 1 mln. extra komt voor natuur-inclusieve landbouw o.m. als mogelijke invulling van de groene contour. Dat kan een goede zaak zijn. D66 informeert waaruit dat zal worden gevormd, maar wellicht wordt dat antwoord bij de Kadernota gegeven.

In de beantwoording op technische vragen over agrobosbouw staat dat dit niet geschikt is voor het opvullen van de groene contour, omdat agrobosbouw niet voldoet aan de gestelde eisen van natuurwaarden. Geïnformeerd wordt of dat verandert als natuur-inclusieve landbouw een rol zou gaan spelen in de groene contour. D66 verzoekt in deze om een overzicht van de kansen en belemmeringen voor privé-eigenaren binnen de groene contour, die dat wellicht een interessante oplossingsrichting vinden.

In 2015 is via de AVP 0,5 fte toegewezen aan ondersteuning van grondeigenaren bij hun plannen voor de groene contour. Verzocht wordt om een update over hoe dat gaat.

De heer De Kruijf memoreert dat de Realisatiestrategie eerst ter inzage heeft gelegen, waarmee de PvdA vrede had. De komende tijd komen de Staten hierover nog meerdere keren te spreken w.o. bij de Kadernota en de Landbouwwisje. Het ligt thans ter bespreking voor, waarin de PvdA zich kan vinden. Van belang is echter, dat het nu echt in uitvoering wordt genomen.

Wat dat betreft steunt de PvdA de Realisatiestrategie, maar heeft daarbij wel zorgpunten.

Voor een deel zijn dat de zeven punten van de ChristenUnie. Dat geldt eveneens voor hoe met bestrijdingsmiddelen zoals glyfosaat, de toenemende tweede verzuringgolf, wordt omgegaan. Er spelen tal van gevaren in het landelijk gebied en op het gebied van biodiversiteit, waarop de provincie met alleen deze strategie geen antwoord zal weten te vinden. Daarvoor moet het veel steviger worden, maar desondanks vindt de PvdA dit een goede aanzet.

In de monitoring, die hierna komt, zal de provincie een en ander nauwlettend volgen. Spreker verwacht, dat dit niet direct harde cijfers zal opleveren; het moet even zijn tijd krijgen.

Op dit moment is echter ook al monitoring gaande. Het zal goed moeten worden gevolgd en op basis daarvan zal moeten worden bekeken wat er aan aanvullende maatregelen nodig zijn. De PvdA denkt daarbij bv. aan meer betrokkenheid van de provincie bij de invulling van de groene contour. Dit overlaten aan de markt/partijen in het veld is blijkbaar onvoldoende om tot resultaten te komen; zo zijn er meer zaken te bedenken.

Mevrouw Noordenbos meldt dat de heer Toutouh, woordvoerder van de SP op dit onderwerp, de vergadering ziek heeft verlaten. Spreekster deel mede dat de SP zich daarom aansluit bij alle 'zwarte gaten' die zijn genoemd.

De heer Westerlaken merkt in algemene zin op dat de provincie bezig is met de ontwikkeling van de Omgevingsvisie en alles dat daarmee te maken heeft. Wat dat betreft ziet het CDA veel mogelijkheden voor integraliteit.

Het CDA pleit ervoor in de Realisatiestrategie een aantal zaken te verwerken dat straks ook bij de Landbouwvisie speelt w.o. agrobosbouw, het ontwikkelen van natuur-inclusieve landbouw.

Op verschillende plekken wordt gesproken over recreatie. Dat wordt bij de provincie veelal als economisch component gezien. Het CDA kan zich voorstellen dat het goed is hierbij op te merken, dat recreatie eveneens verband houdt met natuurontwikkeling en het wellicht gewenst is nogmaals kritisch te kijken of dat in het stuk overal goed is verwerkt.

De vragen van het CDA gaan m.n. over de onduidelijkheid over de te ontwikkelen ha natuur.

In het stuk worden verschillende hoeveelheden te ontwikkelen en al ontwikkelde ha genoemd. Vaak wordt dat verward met de discussie rondom de groene contour. Het CDA pleit voor een overzicht waarin staat wat bij de vaststelling van de Structuurvisie in 2013 allemaal is afgesproken over de groene contour en hoe daarmee om te gaan. Het CDA staat op het standpunt dat de invulling niet uit het bestaande budget moet worden gefinancierd; op het moment dat daaraan invulling wordt gegeven, zal daarvoor derhalve financiering moeten worden vinden. Het CDA sluit zich in deze aan bij de SGP.

Op verschillende plekken in het stuk wordt gesproken over de ontwikkeling van biodiversiteit en de aanwezige mogelijkheden daarvoor. Bij de vaststelling van de Natuurvisie is gepleit voor langdurige natuurontwikkeling. In de visie van het CDA is natuur niet in een jaar te ontwikkelen. Dat gaat wellicht generaties duren en op grond daarvan pleit het CDA ervoor te kijken waar de beste kansen uit te halen zijn als iets niet direct lijkt te lukken. Als moeras niet lukt, kan worden bekeken of meer prioriteit kan worden gegeven aan schrale graslanden als bekend is dat dit sneller kan worden gerealiseerd. Zo kan ook worden gekeken naar de natuurontwikkeling op andere terreinen. Van belang is gebruik te maken van de kennis die inmiddels is opgedaan om van de Natuurvisie een succes te maken.

De Natuurvisie is vastgesteld met de daarin gelegde ambitie. Vervolgens is geconstateerd dat deze ambitie met het op dat moment beschikbare budget niet is te realiseren. Het CDA prijst het College, dat dit duidelijk wordt aangegeven en in deze aan de Staten een helder verzoek wordt gedaan.

Mevrouw Hoek zet uiteen dat 50PLUS zich zorgen maakt over alle ambities om steeds meer natuur te ontwikkelen, vooral voor de grondgebonden veehouderij. De grondgebonden veehouderij loopt tegen steeds meer belemmeringen aan. In dat kader acht 50PLUS overleg met de waterschappen eveneens van belang, omdat de waterpeilen in deze ook vaak een rol spelen.

50PLUS sluit zich aan bij het pleidooi voor de aanpak van de exoten.

In het kader van de bestrijdingsmiddelen hecht spreekster eraan erop te wijzen dat er steeds minder uilen zijn, omdat zij muizen eten die vol zitten met landbouwgif. Zij licht kort toe hoe dit proces verloopt en geeft aan dat hierbij niet direct wordt stilgestaan. Op grond van voornoemd voorbeeld pleit 50PLUS voor een campagne vanuit de provincie om het gebruik van bestrijdingsmiddelen te verminderen in het belang van het behoud van de natuur, de flora & fauna.

De heer Germs merkt op dat dit feitelijk uitvoering betreft van het beleid dat eind 2016 is vastgesteld. Geconstateerd wordt dat de ontwikkeling in ha langzaam gaat. Het CDA pleit voor een overzicht ten aanzien van de stand van zaken; dat sluit in de visie van de VVD aan bij de extra bedragen die het College vraagt.

De VVD vraagt zich echter af of die extra bedragen wel nodig zijn als de ontwikkeling van die ha zo langzaam gaat. Er wordt € 38 mln. extra gevraagd, terwijl er op bepaalde fronten nog maar een paar extra ha is ontwikkeld.

Mevrouw Kotkamp merkt op dat de vraag haar enigszins verbaast. In de financiële uitwerking van de voorliggende Realisatiestrategie staat in haar visie helder waarvoor het geld is bedoeld en op welke plekken versnelling van belang is om de ecologische waarde naar een hogere niveau te tillen omdat uit de biodiversiteitscan blijkt dat dit minder snel is gerealiseerd dan werd gehoopt.

De heer Germs antwoordt de bedragen nu niet te kunnen relateren aan de snelheid tot nu toe. De bedragen zijn gekoppeld aan de oppervlakten die worden gerealiseerd. Als er veel wordt gerealiseerd is er ook veel geld nodig om een en ander goed in stand te houden.

De VVD constateert dat het realisatieproces tot nu toe zo langzaam gaat, dat zij denkt dat het extra budget op dit moment niet nodig is. Op grond daarvan wordt verzocht om een nadere toelichting. Overigens sluit de VVD zich aan bij het pleidooi voor de aanpak van invasieve exoten.

De heer Overkleeft merkt op dat voorkomen moet worden dat het geld er straks niet is als het wel nodig is.

De voorzitter constateert dat in een hoog tempo veel technische vragen zijn gesteld. Zij adviseert de gedeputeerde derhalve om die vragen schriftelijk te beantwoorden en thans in te gaan op enkele grote thema's die met de discussie te maken hebben. Voor de schriftelijke beantwoording wordt aan de fracties verzocht hun vragen eveneens schriftelijk in te dienen.

Overigens zal dit onderwerp nog meerdere keren terugkomen o.a. bij de Kadernota en de Landbouwvisie.

Gedeputeerde Maasdam memoreert dat ook in deze de kaders zijn vastgesteld in december 2016 met het vaststellen van de Natuurvisie. Op dat moment is aangegeven dat er een Realisatiestrategie zou komen. In het voorliggende stuk staat een aanpak. Van belang is dat gemonitord wordt hoe de aanpak zich ontwikkelt. Natuur is lange termijn. Na inrichting heeft het nog jaren nodig om effect te bereiken. Met de Realisatiestrategie wordt voorgestaan om een lerend programma neer te zetten, omdat de natuur zich niet laat sturen. Het is derhalve goed om permanent te blijven kijken wat het effect is van de gepleegde inzet en waar eventueel moet worden bijgestuurd.

De vele vragen die zijn gesteld, zullen in een technische ronde worden beantwoord. Over dit onderwerp zullen nog veelvuldig gespreken worden gevoerd. Het is goed daarbij ook het gesprek te voeren over eventuele spanningsvelden bv. tussen natuur en landbouw.

Met betrekking tot de vragen/opmerkingen over de financiële paragraaf licht spreekster toe, dat de neergelegde ambitie de uitvoering van de vastgestelde Natuurvisie betreft; een keuze is derhalve niet mogelijk; is er minder budget dan zal in die ambitie moeten worden geschrapt.

In het Akkoord van Utrecht is vastgelegd dat de provincie geen financiële middelen beschikbaar stelt voor de aankoop en inrichting van de groene contour; het beheer neemt de provincie uiteindelijk wel voor haar rekening. Zoals uit het stuk blijkt wordt daaraan een impuls gegeven met een team dat bekijkt hoe tot nieuwe financieringsmodellen kan worden gekomen. De provincie houdt daarbij qua financiering vast aan de afspraken in het Akkoord van Utrecht.

De heer De Kruijff memoreert dat de 3000 ha groene contour ooit is gezien als essentieel onderdeel van de EHS; dat is geschrapt. Spreker informeert of het College uitsluit dat in de toekomst ter uitvoering van de Natuurvisie toch onderdelen van die groene contour essentieel zullen blijken te zijn om de doelen te bereiken.

Gedeputeerde Maasdam antwoordt, dat het niet in de NNN is opgenomen. Er zijn afspraken gemaakt met partijen in het Akkoord van Utrecht waaraan de provincie zich houdt. Zoals het daarin staat voert de provincie het thans uit.

De heer De Kruijf merkt op dat de vraag is of het College, als blijkt dat die groene contour niet te ontwikkelen is en daarmee de doelen van de Natuurvisie in gevaar komen, bereid is die groene contour als onderdeel van de eigen verantwoordelijkheid op te pakken.

Mevrouw Kotkamp merkt op dat in het stuk duidelijk staat, dat met de kopgroep van het Akkoord van Utrecht wordt gesproken over de groene contour en hoe daaraan verder invulling wordt gegeven. In het Akkoord van Utrecht staat het belang van de ontwikkeling van de groene contour helder verwoord m.n. als het gaat om de biodiversiteitsopgave. Als de ontwikkeling van de groene contour stil komt te liggen zal hiernaar gelet op het belang van de biodiversiteitsopgave wellicht opnieuw gekeken moeten worden.

De heer Van Leeuwen informeert hoe groot het team is dat aan de groene contour werkt.

Gedeputeerde Maasdam licht toe dat in het team eveneens mensen van andere partners zitten; de provincie zit er met 0,5 fte in.

De heer Van Leeuwen memoreert zijn verzoek in eerste termijn om een overzicht van de wettelijke en niet-wettelijke zaken. Voor de SGP zijn de afspraken in het Akkoord van Utrecht wet.

Mevrouw Kotkamp merkt op dat de plus in december 2016 is vastgesteld met de Natuurvisie; daarbij is tevens aangegeven dat niets zou worden gedaan dat in strijd is met het Akkoord van Utrecht. In de financiële paragraaf van dit stuk staat in haar visie helder waar het geld naartoe gaat en naar welke doelstelling dat leidt. De Realisatiestrategie is feitelijk de praktische en financiële vertaalslag van de keuzes die in december 2016 zijn gemaakt.

Gedeputeerde Maasdam bevestigt het vorenstaande. Met ingang van 1 januari 2017 is de WNB van kracht geworden. De provincie heeft conform de WNB een Natuurvisie vastgesteld en de voorliggende Realisatiestrategie is daarvan de uitvoering. Het Akkoord van Utrecht is onderdeel van de Natuurvisie. De plus op het beleid hebben de Staten vastgesteld in december 2016. In het voorliggende stuk is uitgewerkt wat de provincie allemaal gaat doen en waar extra inspanningen op zullen worden ingezet. Daarbij is vervolgens aangegeven wat al dan niet extra financiële consequenties met zich meebrengt.

Spreekster vervolgt dat de stand van zaken en de financiële consequenties daarvan jaarlijks worden gerapporteerd.

Rondom de NNN is geconstateerd dat de provincie op schema ligt. Zij zegt in deze ter verduidelijking een overzicht toe, omdat er op sommige plekken met ha wordt geschoven. Het overzicht zit overigens ook in de rapportage Natuur.

Van de natuurpartijen en LTO is een actieplan duurzame landbouw met natuur ontvangen, een beweging die haar verheugt. Bekeken zal worden of de suggesties die in dat kader in deze vergadering naar voren zijn gebracht kunnen worden meegenomen in bv. de Landbouwvisie of de groene contourontwikkeling.

Ook het College wil zo snel mogelijk aan de gang met de aanpak van de invasieve exoten. Het wachten is op het IPO.

Mevrouw Kotkamp memoreert al eerder de vraag te hebben gesteld waarom op het IPO wordt gewacht. Er is een aantal exoten met consequenties waarvan nu al glashelder is dat de provincie daarmee iets moet. Hoe langer er wordt gewacht, hoe groter de schade en de impact is en hoe groter waarschijnlijk de financiële tekorten die daarop kunnen gaan ontstaan.

De heer Germ's sluit zich hierbij aan.

De heer De Heer kan zich voorstellen dat de discussie tussen het IPO en het Rijk zich toespitst op de vraag of de provincies ook extra geld krijgen als zij een extra taak krijgen met de aanpak van de exoten. In de visie van de ChristenUnie zou de provincie zich alvast kunnen buigen over de wijze van aanpak en een start kunnen maken met de uitvoering.

Gedeputeerde Maasdam bevestigt dat de discussie in het IPO te maken heeft met de verantwoordelijkheid van de verschillende partijen en met de financiële middelen. De provincie is

alleen verantwoordelijk voor de invasieve exoten. Zij zegt de commissie een memo toe over de mogelijkheden om een versnelling aan te brengen in de aanpak. Ten aanzien van Vijfheerenlanden is sprake van een invlechtingstraject. Vitens loopt; de provincie blijft het punt van de schade als gevolg van verdroging onder de aandacht brengen.

Op de overige vragen zal worden teruggekomen in technische beantwoording.

Mevrouw Kotkamp geeft aan dat een aantal antwoorden nieuwe vragen zal oproepen. Het is zoeken naar politieke ruimte om een aantal zaken w.o. Vitens in versnelling te krijgen. De vraag is wat de Staten daarin kunnen betekenen.

De voorzitter kan zich voorstellen dat de technische beantwoording in de volgende RGW-vergadering aan de orde kan komen en op dat moment de discussie wordt gevoerd over de gewenste thema's. Gedeputeerde Maasdam geeft aan zich hierin te kunnen vinden.

Mevrouw Kotkamp kan zich hierin eveneens vinden, maar stelt voor hiervoor een informele sessie te organiseren.

De voorzitter zegt toe te zullen bekijken welk moment zich daarvoor het beste leent; ofwel een aparte sessie voorafgaande aan de volgende vergadering dan wel in de RGW-vergadering zelf als de agenda daarvoor voldoende ruimte biedt.

Spreekster sluit de bespreking over dit onderwerp af.

3.2 Memo GS gedeputeerde Maasdam Groen in de stad

De voorzitter memoreert dat dit onderwerp is geagendeerd op verzoek van GroenLinks.

Mevrouw Kotkamp merkt op dat ook hier de inwonersparticipatie benadrukt zou moeten worden als het gaat om de realisatie van groen in de stad m.n. ook als het gaat om zaken als bomenkap, bomen herplanting, groeninrichting.

In de visie van GroenLinks kan hierop een veel actiever beleid worden gevoerd, juist in de context van groen in de stad en de tegenstrijdigheden die hierin af en toe zichtbaar worden tussen recreatie versus natuurontwikkeling en de ecologische waarde van het groen in de stad.

Gedeputeerde Maasdam zet uiteen dat in het kader van de inwonersparticipatie 'beleven en betrekken' een van de pijlers is die in de Natuurvisie vastligt; daar zit meer onder dan alleen vanuit een recreatieve zin. Ter illustratie wijst zij op de initiatieven als de Groene Kroon en groen in de buurt. Dat sluit in haar visie aan bij de behoefte die GroenLinks aangeeft en dat van belang wordt geacht.

Daarnaast is er meer mogelijk. Via schriftelijke vragen zijn verschillende discussies met elkaar gevoerd over het kappen van bomen. Besloten is om in de ontvangstbevestiging van de melding van voorgenomen vellingen een passage op te nemen, waarin de initiatiefnemer wordt opgeroepen de buurt hierover te informeren. De informerende rol kan echter niet worden afgedwongen, maar er zal een vergelijkbare passage worden opgenomen op de website waarbij de initiatiefnemers worden opgeroepen die burgerparticipatie in een zo vroeg mogelijk stadium in te zetten.

De heer Van Muilekom geeft aan dat de PvdA voorstander is van investeren in groen in de stad en het verheugt de PvdA dat er veel projecten plaatsvinden. De vraag is wat er is bereikt, hetgeen in de evaluatie terug zal komen (kennisontwikkeling, m2 groen, netwerkopbouw).

Er is nogal verschil tussen de gemeenten. Er zijn gemeenten die al een eigen netwerkorganisatie hebben en met bewonersinitiatieven aan de gang gaan. Er moet voor worden gewaakt dat er concurrentie ontstaat tussen het loket groen in de buurt en de lokale actieve uitvoeringsorganisaties. Het is goed om 'achterlopers' te ondersteunen, maar er zijn ook 'koplopers'; de vraag is hoe die worden ondersteund.

Voorts wordt ervoor gepleit projecten te stimuleren die een doorwerking hebben, zodat de meerwaarde op langere termijn wordt geborgd.

Gedeputeerde Maasdam onderschrijft dat het van belang is dat de initiatieven ook duurzaam zijn. Daarvoor is aandacht.

Het is niet de bedoeling dat er een concurrentie situatie ontstaat tussen gemeenten en provincie.

Het is de bedoeling dat de gewenste beweging op gang komt. De Groene Kroon wordt op dit moment geëvalueerd. Daaruit zullen lessen worden getrokken voor de toekomst.

Dit zijn geen doelen op zich maar doelen op weg naar meer natuur, meer biodiversiteit, meer betrokkenheid van bewoners.

Spreekster neemt de opmerkingen van de PvdA mee.

De voorzitter rondt de bespreking over dit onderwerp af.

3.3 Statenbrief tussenrapportage Hart van de Heuvelrug/Vliegbasis Soesterberg

De voorzitter memoreert dat dit onderwerp is geagendeerd op verzoek van de PvdD.

Mevrouw Keller merkt op dat de PvdD zich zorgen maakt over het feit dat de locatieontwikkelingen voor wonen en bedrijven door de aantrekkende markt in een versnelling zijn gekomen.

Geïnformeerd wordt welke invloed deze versnelling heeft op flora en fauna.

Er is inmiddels een ontheffing WNB aangevraagd voor het realiseren van recreatieve voorzieningen. Zoals bekend heeft dat ook invloed op flora en fauna.

De vraag is hoe deze beide ontwikkelingen stroken met het monitoren van de natuurwaarden in het hele park.

Het College verwacht met het monitoren een goed beeld te krijgen van de ontwikkeling van flora en fauna. De vraag is of het College een plan b heeft als blijkt dat flora en fauna zich niet goed ontwikkelen vanwege de recreatieve voorzieningen en de versnelde huizen en bedrijvenbouw.

Gedeputeerde Maasdam antwoordt, dat de versnelling in de locatieontwikkeling voor wonen en bedrijven op zich geen effect heeft op flora en fauna. De plannen voor woningbouw en bedrijven binnen Hart van de Heuvelrug en de vliegbasis Soesterberg zijn onderdeel van het integrale programma Hart van de Heuvelrug, waarbij rode- en natuurontwikkelingen in balans zijn gebracht. In het afgelopen jaar is vooral het groen gerealiseerd. Dat heeft een positief effect op de natuurwaarden, zowel op de vliegbasis als op de gehele Heuvelrug.

Met betrekking tot de aangevraagde ontheffing licht spreekster toe, dat de monitoring van natuurwaarden een belangrijke basisvoorziening is om de effecten van ruimtelijke ingrepen te bepalen. Op grond van de effecten worden mitigerende/compenserende maatregelen voorgesteld op basis waarvan een ontheffing WNB kan worden afgegeven.

Op de vraag of er een plan b is antwoordt spreekster dat, zoals aangegeven, de groene natuurwaarden mede door de investeringen al zijn verbeterd. Realisatie van de rode ontwikkeling is onderdeel van de vastgestelde PRS. De bescherming van flora en fauna wordt geregeld via de WNB. Daarin wordt alle zorgvuldigheid betracht om de negatieve effecten op flora en fauna te compenseren/mitigeren.

Mevrouw Keller kondigt aan, dat de PvdD hierover wellicht nog technische vragen indient.

Mevrouw Kotkamp deelt mede, dat GroenLinks zich aansluit bij de zorg van de PvdD. Op het moment dat zichtbaar wordt dat het niet goed gaat, is het te laat. Ter illustratie wijst zij op de populatie veldleeuweriken op de vliegbasis Soesterberg. Als mensen in het gebied komen, hetgeen nu al gebeurt, is de kans aanzienlijk veel groter dat deze populatie verdwijnt. Daarvoor moeten uiteraard mitigerende maatregelen worden getroffen, maar het feit dat de dynamiek van het gebied dusdanig verandert mede door menselijke inmenging gaat daarop een enorm effect hebben.

De voorzitter rondt de bespreking over dit onderwerp af.

De heer De Heer pleit er in het kader van de vergaderorde voor in het vervolg in de voorzittersmail ook inzicht te verschaffen in waarom stukken niet worden opgewaardeerd.

De ChristenUnie had agrobosbouw opgewaardeerd en ziet thans, dat daarop technische antwoorden zijn verstrekt terwijl de vragen politiek waren gesteld.

Tevens wordt verzocht inzicht te verschaffen in technische vragen die zijn gesteld.

De voorzitter antwoordt dat dit aansluit bij het verzoek dat eerder in deze vergadering (bij de rondvraag) aan de orde is geweest.

Spreekster zegt toe deze verzoeken te zullen meenemen naar het Presidium.

4. STATENBRIEVEN EN INGEKOMEN STUKKEN, DIE TER INFORMATIE WORDEN AANGEBODEN

4.1 Memo GS gedeputeerde Verbeek-Nijhof Doelen overig water in de provincie Utrecht

4.2 Ingekomen brief Coöperatie Agrosbosbouw NL belangstelling agrobosbouw

4.3 Memo GS gedeputeerde Van den Berg Stand van zaken motie Wijk bij Duurstede

4.4 Memo GS gedeputeerde Maasdam Voortgang Demografische Scan

4.5 Memo GS gedeputeerde Maasdam inzake bestrijdingsmiddelen bij agrarisch natuurbeheer

4.6 Beantwoording de heer P. Kaal Nieuw Dorp

4.7 Statenbrief ondertekening samenwerkingsovereenkomst uitwerking voorkeursalternatief Salmsteke

4.8 Statenbrief verlenging benoeming adviseur ruimtelijke kwaliteit

4.9 Statenbrief Ecologische rapportages 2017

4.10 PCL advies over Perspectief Groene Hart 2040

4.11 Memo GS gedeputeerde Van den Berg Voortgang motie 105 woningvraag Oudewater

4.12 Memo GS gedeputeerde Van den Berg Voortgang motie 104 Meer ruimte voor kleinschalige detailhandel in Stadshart Amersfoort

4.13 Memo GS gedeputeerde Van den Berg Begroting indicator woningbouw stedelijke regio's

5. Sluiting

Niets meer aan de orde zijnde sluit de voorzitter de vergadering onder dankzegging voor ieders komst en inbreng.